

LIETUVIŲ
DIENOS

TORONTO BURMISTRAS N. PHILLIPS
SU SIMONAVIČIUM IR SKUČAITE

LITHUANIAN DAYS
APRIL, 1955

1955 M. BALANDŽIO MĖN.

1955 M. BALANDZIO MEN.

Nr. 4 (53) VI metai

APRIL, 1955

No. 4, Vol. 6

TURINYS

CONTENTS

Kun. V. Dabušis, PRISIKĖLIMO VARPAI	3
AMERIKA IR AUSTRALIJA Palyginant, pasikalbėjimas su Australijoje gyvenusiais lietuviais	5
Alė Rūta, VIENAS IŠ SAPNŲ	8
J. A. Jūragis, VIENUMA; PASKUTINIAI LAŠAI	9
Dr. J. J. Bielskis, AMERIKOS LIETUVIAI LIETUVOS LAISVĖS KOVOJE	9
Dr. A. Tarūlis, KONGRESO BIBLIOTEKA LIETUVIO AKIMIS	11
RYŠKIOSIOS MINTYS: Prof. J. Gravrogas, REIKIA AIŠKAUS SOCIALINIŲ REFORMŲ PLANO	11
R. V., LOS ANGELES RADIOJO PROGRAMOS SUKAKTIS	13
J. Cicėnas, DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ	14
KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI	18
IŠ SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ	18

ENGLISH ARTICLES

THE BALTIC CASE AND THE UNITED NATIONS by Vytautas Stašinskas	19
THE BALTIC PEOPLES WILL REGAIN THEIR INDEPENDENCE; Statement by J. F. Duijes	21
MAY THE LIGHT OF FREEDOM REACH EVERY DARK CORNER OF THE EARTH	21
THE WAGON by J. Tysliava	22
ACTION by K. Stankevičius	22
LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC. by P. T.	22
HIGHLIGHTS OF LITHUANIAN HISTORY: LIUTAURAS by V. Adomaitis	24
LITHUANIANS MAKE NEWS	25
LITHUANIAN AFFAIRS IN THE AMERICAN PRESS	26
LITHUANIAN RECIPES by Mrs. B. Šimkevičius	26

Juozas VITĖNAS	Vyr. Redaktorius / Editor-in-Chief
Leonard VALIUKAS	Vyr. Redaktoriaus Pavad. / Managing Editor
Paul PUZINAS	Meno Redaktorius / Art Editor
Juozas TININIS	Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas KOJELIS	Reportažo Redaktorius / Feature Editor
Milton STARK	Anglų klb. vyr. Redaktorius / Senior English Editor
Vytautas ADOMAITIS	Anglų klb. Redaktorius / English Editor

REDAKTORIAI ATSKIROSE VIETOSE / ASSISTANT EDITORS—VL. ADOMAVIČIUS, Boston, Mass.; A. BAJORINAS, Toronto, Ont., Canada; VL. BŪTĖNAS, Chicago, Ill.; DR. V. A. DAMBRAVA, Washington, D. C.; J. IGNATONIS, Chicago, Ill.; PR. JOGA, Cleveland, Ohio; J. A. JURAGIS, Sydney, Australia; PR. MICKEVIČIUS, Milwaukee, Wisc.; S. NARKĖLIŪNAITĖ, New York, N. Y.; V. ROCEVIČIUS, Cleveland, Ohio; C. SURDOKAS, Baltimore, Md.; A. ŠALČIUS, Brooklyn, N. Y.; B. RAUGAS, Philadelphia, Pa.; P. W. URBAN, Cleveland, Ohio; A. VINGIS, Melbourne, Australia; V. VOLERTAS, Baltimore, Md.; V. ŽVIRZDYS, Madison, Wisc.; BR. DAUNORAS, London, Anglija.

NUOLATINIAI FOTO BENDRADARbiai / PHOTOGRAPHERS—BOSTON, MASS.: VL. Adomavičius, P. Bliumas, D. Čibas, K. Gruzdas, R. Lizdeika; BROCKTON, MASS.: L. Reivydas; BROOKLYN, N. Y.: G. Penikas; CHICAGO, ILL.: A. Gulbinskas, B. Lungys, V. Noreika, A. Stelmokas, Pr. Urbutis; CLEVELAND, OHIO: V. Bacevičius, V. Valaitis; ELIZABETH, N. J.: J. A. Ribinski; HARTFORD, CONN.: A. Jaras; LOS ANGELES, CALIF.: Pr. Gasparonis, L. Briedis; MANCHESTER, N. H.: K. Daugėla; NEW YORK, N. Y.: V. Augustinas, V. Mažeis; OMAHA, NEBR.: Kun. L. Musteikis; PHILADELPHIA, PA.: K. Baitrukonis, F. Jakaitis, V. Gruzdis, H. Misiauskas; WASHINGTON, D. C.: P. Labanauskas; WATERBURY, CONN.: J. Gaidys, V. Vaitkus; WORCESTER, MASS.: J. Sutkaitis; HAMILTON, ONT., CANADA: E. Gumbelevičius, A. Juraitis; MONTREAL, P. Q., CANADA: V. Juknevičius, L. Stankevičius; TORONTO, ONT., CANADA: J. Dvilaitis, Luna Photo Studio, V. Macas; AUSTRALIA: N. Butkūnas, P. Sakalauskas; SOUTH AMERICA: L. Kančauskas; BROOKLYN, N. Y.: Don. Šulaitis;

ANTHONY F. SKIRIUS, Leidėjas / Publisher

Straipsniai, prie kurių yra pažymėtas autorius arba pridėti jo inicialai, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.

The opinions expressed in signed or initialed articles are not necessarily those of the Editors.

Redakcijos ir Administracijos adresas / Address all Editorial and Subscription Mail to:

9204 SOUTH BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIFORNIA
PHONE: PLYmouth 4-1377

"Lietuvių Dienos" yra sujungtos su "Kalifornijos Lietuviu".
"Lithuanian Days" is combined with "California Lithuanian".

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. / Published monthly, except July and August
Atskiro numerio kaina 55 centai Single Copy 55 c.
PRENUMERATA metams — \$5.00 bet kuriame pasaulio krašte. GARBĖS PRENUMERATA \$10.00
SUBSCRIPTION \$5.00 per year in any country of the world. HONORARY SUBSCRIPTION \$10.00
Entered as Second Class Matter June 7, 1950 at Los Angeles, Calif., under the Act of March 3, 1879

This Month's Cover

Nathan Phillips (center), Toronto, Ont., Canada, City Mayor being presented with a book by local Lithuanians on the occasion of the Commemoration of Feb. 16. Left to right: Lith. Community of Canada, Toronto District President J. R. Simonavičius, Mayor N. Phillips and P. Skučaitė. Mayor N. Phillips is of Lithuanian descent as his ancestors came from Lithuania about 90 years ago. E. Gumbelevičiaus foto

Back Cover

Lithuanian girls at a press exhibit at the Baltic Freedom House in New York City on occasion of the Feb. 16th commemoration. Left to right: D. Stasiukynaitė, D. Vebeliūnaitė, G. Zauniutė ir N. Mačiūnaitė. V. Maželio foto

"LIETUVIŲ DIENŲ" PLATINTOJAI

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE:

Athol, Mass. — J. Benešiūnas
Baltimore, Md. — K. Bradūnas; A. Česonis
Boston, Mass. — Rev. J. Klimas; S. Minkus; A. J. Jokubaitis; Lith. Furniture Co.; V. Vakauza.
Brockton, Mass. — F. Mandeikis; C. P. Jurgelun; K. Keblinskienė
Brooklyn, N.Y. — "Laima"; S. Kontrimas.
Chicago, Ill. — A. Aušurienė; J. Karvelis; A. Kartanas; S. Metricks; St. Penčyla; Shimkus; B. Urbonas; A. Valavičius; K. Babickas; Vl. Būtėnas.
Cicero, Ill. — B. Stangenbergas
Cleveland, Ohio — "Dirva"; V. Rocevičius; P. Joga.
Columbus, Ohio — S. Viscantas
Detroit, Mich. — P. Polteraitis; "Neringa" Vl. Pauža; "Gaiva" Refreshments & Gifts; M. Šimonis.
E. Chicago, Ind. — E. Vilutis
Elizabeth, N. J. — P. Kudulis; A. Rudzitis
E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus
Gardner, Mass. — A. Nakutis.
Grand Rapids, Mich. — J. Belinis
Greenfield, Mass. — A. W. Dėdinas
Hartford, Conn. — J. Sekys; V. Nenortas.
Kearny, N. J. — J. Vaitkauskas
Kenosha, Wisc. — V. Gaidelis
Linden, N. J. — A. Liudvinaitienė.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas
Miami, Fla. — Kun. A. Tamolunas;
Milwaukee, Wisc. — Pr. Mickevičius.
Newark, N. J. — K. Trečiokas
New Britain, Conn. — J. Liudžius.
Omaha, Nebr. — J. Cicėnas; kun. L. Musteikis; K. Palšiūnas; E. Ribokienė.
Pittsburgh, Pa. — Frank Žilionis
Philadelphia, Pa. — J. Karaška; H. Misliauskas; L. Meyer; B. Raugas.
Providence, R. I. — K. Čiočys
Rochester, N. Y. — A. Sabaliauskas; V. Zmuidzinas; Tulip Variety Store - A. Beresnevičius
Shenandoah, Pa. — J. P. Mačiulis.
Stamford, Conn. — J. Siugzda
Waterbury, Conn. — V. Vaitkus, J. Gaidys
Wilkes-Barre, Pa. — V. Ramanauskas; J. V. Stanislovaitis.
Worcester, Mass. — P. Pauliukonis; "Amerikos Lietuvis".
KANADOJE:
Bedford, P. Q. — V. Brilvicas
Edmonton, Alberta — V. Taraškevičius.
Hamilton, Ont. — J. Pleinys; E. Gumbelevičius; Kl. Prielgauskas.
Montreal, Que. — P. Rudinskis; J. Parojus
London, Ont. — K. Kudukis.
St. Catherine's, Ont. — A. Dauginaitė
Sault-Ste-Marie, Ont. — V. Mockus
Sudbury, Ont. — V. Montvilas
Ottawa, Ont. — A. Paškevičius.
Pembroke, Ont. — V. Balsys
Port Colborne, Ont. — J. Skaistys
Toronto, Ont. — V. Aušrotas; A. Kuolas; J. Smolskis; J. Mažeika; A. Bajorinas; "Tėviskės Žiburių" knygynas; Time Cigar Store; Tulip Lunch; P. Kairys Grocery; Atlantic Restaurant.
Windsor, Ont. — O. Ražauskienė.
Winnipeg, Man. — S. Bujokas

LIETUVIŲ
DIENOS

Newark, N. J., miesto burmistras Vasario 16-sios proga paskelbė Lietuvos Respublikos Dieną ir iškabino didelį plakatą prie miesto rotušės. Ant miesto savivaldybės rūmų laiptų iš k. d.: A. S. Trečiokas, ALT New Jersey steito pirm. J. J. Stukas, W. J. Dilis, prel. Ig. Kelmešis, V. Torppey, ponis M. Guoba ir kun. P. Totoraitis.

Mayor of Newark, N. J. proclaimed February 16th as Republic of Lithuania Day and exhibited a large sign in front of the City Hall. On the steps of the Hall are seen local Lithuanian leaders.

PRISIKĖLIMO VARPAI

KUN. V. DABUŠIS, Brooklyn, N. Y.

Visos didžiosios žmonijos problemos niekada negalimos išspręsti bendraisiais įstatymais, bet visuomet tik atskiro žmogaus vidinio nusistatymo pasikeitimu, jo vidiniu atsinaujinimu, kada žmogus pajėgia nugalėti jo prigimties silpnybes ir daugiau ar mažiau parodyti aukos.

Didysis vokiečių rašytojas ir filosofas W. Goethe šią pasaulio atnaujinimo problemą ta pačia prasme mėgino spręsti savo garsiam veikale "Faustas". Veikalo pradžioje jautriais žodžiais autorius kalba apie Prisikėlimo Varpus. Veikalo herojus, senukas Faustas, nusivylęs gyvenimu, fiziškai nusikamavęs ir kūrybiškai išsisėmęs, pritrūksta jėgų gyventi, kelia nuodų taurę prie lūpų — apsisprendžia mirti. Tai buvo ankstų Velykų rytą. Tuo momentu jo ausis pasiekia Velykų varpų garsai, skelbia pasauliui Prisikėlimo viltį. Faustas nuleidžia nuodų taurę, žvelgia pro langą, pro kurį kartu su Velykų varpų garsais, dvelkia pavasario oras, švelnus pietų vėjelis, o betekanti saulė beria pirmuosius dienos šviesos spindulius. Faustas grįžta į save, jo siela prisipildo naujų, jį gaivinančių jėgų. Kaip atgimstanti pavasario gamta laužia upių ir ežerų ledus, pažadina apmirusią gamtą naujam vasaros gyvenimui, žmogaus širdžiai atneša giedrumo, džiaugsmo, gražios kūrybinės nuotaikos, taip Faustą Prisikėlimo Varpai išgelbsti nuo savižudybės, grąžina gyvenimui, įgalina atsinaujinti, atgimti naujam kūrybiniam darbui. Įstatymus, tiesa, Faustas gerai žinojo ir prieš tai, bet vien tik jų žinojimas nesulaikė jo nuo nuodų taurės, nedavė

jėgų gyventi ir kurti. Reikėjo daugiau ko, reikėjo vidinio atgimimo, atsinaujinimo, savęs apgalėjimo, aukos.

Tiesa, skundėsi vėliau Faustas, kad negalėjo tobulai atgimti, nes nepajėgė prieiti prie Prisikėlimo Varpų prasmės pačioje gelmėje, nepajėgė pasiekti absoliutinės patirties versmių ir nuėjo daliniais keliais, kurie jam pilnutinės laimės nesuteikė.

Dažnam šių laikų žmogui nelengva įsimastyti ir perprasti tą tiesą, kurią kaip tik skelbia Prisikėlimo Varpai, kad paskiro asmens pasiaukojimas didesnės ar mažesnės žmonių grupės labui visuomet buvo aukštai vertinamas ir pagerbiamas. Juo labiau tokio dydžio pasiaukojimas, savęs atsižadėjimas ir apgalėjimas, kurį visos žmonijos labai parodė Kristus, ir kurį skelbia Prisikėlimo Varpai, mūsų žemėje nebuvo žinomas nei prieš Kristų nei po Jo. Tai aukščiausio laipsnio pasiaukojimas už kitus, net ir už tuos, kurie jį persekiojo, išniekino, išdavė ir nukankino. Nelengva tai suprasti, bet dar sunkiau įvykdyti. Nežiūrint į tai, Velykų ryte yra visa žmogaus gyvenimo prasmė pačiuose giliausiuose pagrinduose. Mat, Prisikėlimo Varpai duoda žmogui gyvenimo prasmę, pateisina ir patenkina jo asmeninio nemirtinumo ilgesį. Tik aukos penktadienis ir Velykų prisikėlimo rytas išgelbsti žmogų iš jį kankinančių abejonių — išnykti neviltinai, beprasmiškai? Mat, jeigu Kristus neprisikėlė, neprisikeltume ir mes, o jeigu mes neprisikelsime, tuščias yra visas mūsų gyvenimas ir... mes

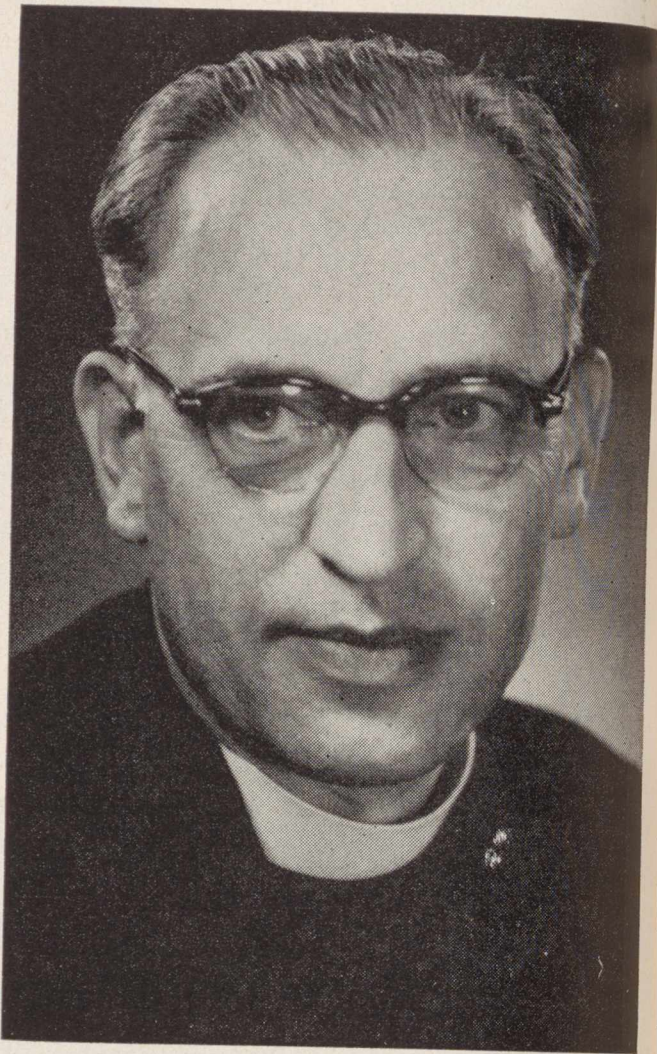
Massachusetts steito gubernatorius Christian Herter (sėdi) paskelbia Lietuvos Respublikos Dieną savo steite, pasirašydamas proklamaciją ir ta proga priimdamas Mass. steito lietuvių delegaciją; iš kairės dešinėn: J. Arlauskas, adv. J. J. Grigalus, gub. Christian A. Herter, A. Chaplik ir J. Yankauskas.

Christian A. Herter (seated), Governor of the Commonwealth of Massachusetts, signs a proclamation designating Feb. 16, 1955, as Republic of Lithuania Day in Massachusetts.

Bostono, Mass., miesto burmistras John B. Hynes (vidury) įteikia pasirašytą proklamaciją Bostono miesto lietuvių atstovams, paskelbdamas Vasario 16-ją Lietuvos Respublikos Diena visame mieste; iš k. d.: J. L. Kasmauskas, ALT vietos sk. pirm.; burm. J. B. Hynes ir adv. J. J. Grigalus, ALT centro vald. vicepirm.

John B. Hynes (center), Mayor of Boston, is shown presenting the signed proclamation, suitably framed, to the Committee, proclaiming Feb. 16, 1955, as Republic of Lithuania Day in the city of Boston.

Kun. V. Dabušis, Brooklyn, N. Y., Ateitininkų Federacijos gen. sekretorius. Žiūr. jo str. 3 psl.

The Rev. V. Dabušis, Brooklyn, N. Y., Secretary General of the Ateitis Federation, Lith. Cath. intellectual organization.

V. Maželio foto

esame labiau apgailėtini už visus žmones. (Plg. I Kor. 15, 12-20). Čia taikliai atkreipiamas dėmesys į tai, kad žmogaus gyvenimo prasmė glūdi pačiame žmoguje, jo asmens nemirtingume. Todėl taip artimas yra kiekvienam žmogui Kristaus Prisikėlimas, įnešas tą patį gyvenimo prasmės džiaugsmą, kaip kylanti pavasario saulė gyvybę žolei, kvapą žiedui, pavasario grožį visai gamtai.

Lietuvio širdį labiausiai skaudina ana Didžiojo Pentadienio tragedija dar ir ta prasme, kad padarytas sprendimas be jokio nusikaltimo, juo labiau, kad ir teisėjai tai gerai žinojo. Tokiu pat būdu šiandien pasmerkiame tūkstančiai mūsų brolių, kad nusiplautų sau rankas ir palaikytų šiltą pilotišką sostą jų pavergėjai. Kartu ana Didžiojo Penktadienio tragedija įprasmina kiekvieną mūsų brolių kančią, nes tik per kančią ateina asmens persikeitimas, nešas prisikėlimą ir suskamba viltį žadinantys Prisikėlimo Varpai.

"Iš daugelio švenčių, kurios kasmet švenčiamos visų pasaulio tautų, galbūt nė viena iš jų nėra tiek reikšminga ir sukelianti sentimentų, kaip kad metinės nepriklausomybės šventės.

Tautos gali pajusti ir džiaugtis pilna laisve, jei jos turi politinę nepriklausomybę.

Praeity Lietuva šimtmečiais gyveno nepriklausomu gyvenimu. Nelaimei, prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą Lietuva daugiau kaip šimtą metų buvo Rusijos pavergta. Gal ne vienas galėjo pagalvoti, kad per tokį ilgą laiką Lietuva galėjo netekti visų tautinių savybių ir įsiliėti į pavergėjų imperiją. Tai galbūt būtų galėję atsitikti su silpnesnio charakterio tautomis. Bet išdidūs ir narsūs lietuviai neprarado savo tautinių tradicijų ir neišleido iš savo akių tikslo — savo nepriklausomybės atgavimo."

SEN. E. M. DIRKSEN

AMERIKA IR AUSTRALIJA, PALYGINANT

PASIKALBĖJIMAS SU AUSTRALIJOJ GYVENUSIAIS LIETUVIAIS, PRIEŠ KURĮ LAIKĄ PERSIKĖLUSIAIS GYVENTI Į JAV-BES

— Kodėl tremtinių judėjimas vyksta iš Australijos Amerikon, o ne priešinga kryptim?
— Viena yra aišku, kad šitoksai antrukt emigravimas arba bandymas emigruoti vyksta ne dėl ekonominių priežasčių. Ekonomiškai gerai galima įsikurti ir Australijoje. Vis daugiau galima įsitikinti, kad šiandien po viso pasaulio kontinentus išsiblaškusius lietuvius traukia Amerika, ne kaip "aukso šalis", bet kaip "Antroji Lietuva". Taip ir Australijoje gyvenę lietuviai tremtiniai su ilgesiu svajoja įsijungti į Amerikos lietuvių kolonijas su savo bažnyčiom, mokyklom, teatrais ir t.t. Žinoma, ekonominis Amerikos gerbūvis kartais ir perdėtai įsivaizduojamas. Tačiau jaunesniems, pajėgiems dirbti, visada visais atžvilgiais patiks Amerikos gyvenimas. Vyresniems, nemokantiems fizinio darbo, Australija yra vaisingesnis kampelis. — **S. Juškaitė-Nyerges**
— Kiek maždaug Australijoje gyvena lietuvių? Ar jie, proporcingai su Amerikos lietuvių skaičiumi, pakankamai aktyvūs laisvinimo kovoje ir tautinės kultūros reprezentacijoje?
— Australijoje gyvena apie 10.000 lietuvių. Aš nežinau Amerikoje gyvenančių lietuvių skaičiaus, kadangi, nors jau praėjo virš 300 metų

New Yorko steito gubernatorius Averell Harriman (trečias is kairės) paskelbia Lietuvos Respublikos Dieną Vasario 16-sios proga visame savo steite, įteikdamas New Yorko steito lietuvių delegacijai proklamaciją; iš k. d.: J. Pečiukevičius, adv. S. Bredes, Jr., gubern. A. Harriman, P. Montvila, A. Varnas ir M. Kižytė.
Averell Harriman, Governor of New York State, third from left, is shown presenting the signed proclamation to the Committee, proclaiming Feb. 16, 1955, as Republic of Lithuania Day in the State of New York.

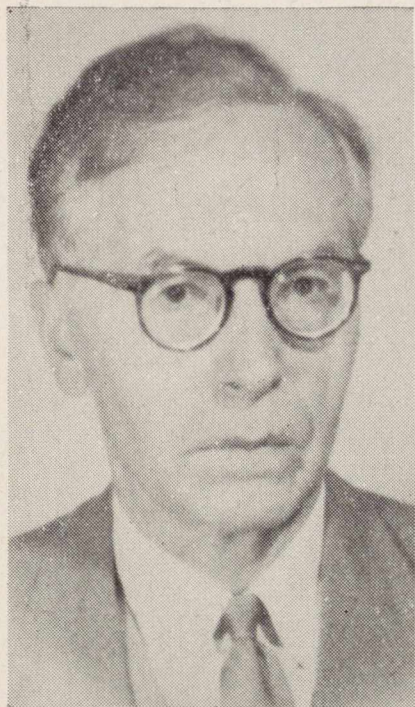
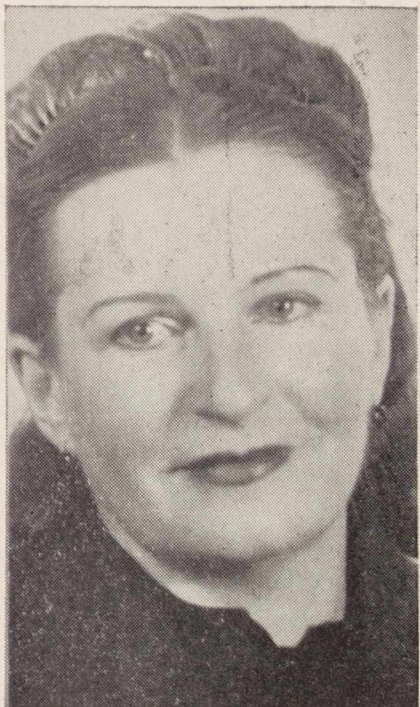
nuo jų čia kūrimosi pradžios, dar nebuvo padaryta tikslaus surašymo. Todėl nėra galimas nei jų skaičių, nei tuo labiau jų veiklos proporcinis lyginimas. Tačiau vis tik man atrodo, kad Australijos lietuviai gyviau atsiliepia ir daugiau deda ener-

gijos į bendruomeniškąją veiklą, kai tuo tarpu JAV-se tik dar atbaidomas pačios bendruomenės organizavimas. — **Dr. V. P. Raulinaitis**
— Ar nutautėjimo pavojus Australijoje taip pat grėsmingas, kaip ir JAV? Kur rodoma daugiau pastangų

tą grėsmę įveikti?
— Nutautėjimo pavojus Australijoje irgi yra grėsmingas, kaip ir JAV-se, kai ypač yra varoma griežta asimiliacijos politika. Bent iki šiol ten buvo rodoma ir reakcija, ypač glaudžiu visų pavergtųjų tau-

New Jersey steito gubernatorius Robert B. Meyner (penktas iš k.) įteikia steito lietuvių delegacijai pasirašytą proklamaciją, paskelbdamas Lietuvos Respublikos Dieną Vasario 16-sios proga visame savo steite; iš k. d.: E. Thompson, A. Jankauskas, Christina Korbet, kun. kleb. M. Kemezis, gub. R. B. Meyner, adv. A. Salvė ir A. J. Malakas.
Robert B. Meyner (fifth from left), Governor of the State of New Jersey, is shown presenting the signed proclamation to the Committee, proclaiming February 16, 1955, as Republic of Lithuania Day in the State of New Jersey.

S. Juškaitė-Nyerges, Los Angeles, Calif.

Dr. P. V. Raulinaitis, Los Angeles, Calif.

J. Vaičaitis, Boston, Mass.

Dr. J. Briedis, Chicago, Ill.

J. Rugeičis, Los Angeles, Cal.

Many Australian Lithuanians have come to live in the United States. See interview on Page 5 the people whose pictures are given above. The interview answers a number of questions and compares Lithuanian life and activities in Australia and the United States.

tų ateivių vadovybių bendradarbiavimu, drauge ir lietuvių.

— J. Vaičaitis

— Ar tautinės bei ideologinės organizacijos Australijoje naudojami tom pačiom laisvėm, kaip ir JAV-se?

— Australijoje tų laisvių gal tiek ir neturi, tačiau, aišku, jų turi žymiai daugiau, negu kad jų turėjo

savuose nepriklausomuose kraštuose. Tiesa, australai labiau mėgsta matyti "suvirškintus" ateivius, negu susibūrusius į tautines grupes, tačiau sveikina kiekvieną ateivių kultūrinį pasireiškimą, kad ir su aiškiu tautiniu atspalviu. Taigi, tautinės grupės, kurioms rūpi išlikti neasimiliuotoms, šią padėtį išna-

doja. Ideologinis veikimas turi visiškai "amerikonišką" laisvę, tačiau gaila, kad tos laisvės ideologinės grupės pilnai neišnaudoja.

— Dr. J. Briedis

— Kuriam kontinente lietuviai intelektualai bei kultūrininkai parodo daugiau kūrybinės iniciatyvos ir pozityvaus bendradarbiavimo?

— Nors Australijoje yra nedidelis skaičius lietuvių intelektualų bei kultūrininkų, bet, imant proporcingai, manau, kad jie parodo daugiau kūrybinės iniciatyvos ir pozityvaus bendradarbiavimo negu šiame kontinente gyvenantieji, nes, viena, jie Australijoje žymiau lengviau dirba ir tuo būdu gali daugiau laiko skirti intelektualiniams reikalams, o antra, tėvynės ilgesys, kuris Australijoje žymiai stipriau jaučiamas negu Amerikoje, darniai jungia juos į bendrą darbą lietuvių labui.

— J. Tininis

(Jo fotografijos nėra įdėta; jis gyvena Los Angeles, Calif.).

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimas toliau yra pažengęs Australijoje ar JAV-se ir kodėl?

Pasaulio Liet. B-nės organizavimas daug toliau yra pažengęs Australijoje negu JAV-se, nes ten šis darbas prasidėjo 1950 m. pradžioje atskirose vietovėse: Adelaidėje, Melbourne, Sydnejuje ir kt. Pirmasis oficialus atstovų suvažiavimas įvyko 1950 m. gruodžio 29-31 d.d. Jau yra įvykę keturi Tarybos suvažiavimai. Bendruomenė yra apjungusi visus Australijos lietuvius ir neturi tokio pasipriešinimo kaip JAV-se. Ten veikia Tautos Fondo atstovybė nuo 1951 m., kuri dirba savistoviai.

Australijos Liet. Bendruomenė turi savo organą "Mūsų Pastogė", kuris yra visų B-nės narių laikraštis ir yra jų visų nuosavybė, leidžiamas Australijos Liet. B-nės Krašto Valdybos nuo 1950 m. liepos mėn.

Australijos Liet. B-nei pritaria ten gyvenant lietuviai, be vieno kito asmens niekur nepriklausančio, arba dėl kitų asmeniškų sumetimų jai nepritariančių. 1951-53 m. Australi-

Chicago, Ill., miesto burmistras M. H. Kennelly (sėdi) įteikia lietuvių delegacijai proklamaciją, paskelbdamas Vasario 16-ją Lietuvos Respublikos Diena Chicagos mieste; iš k. d.: J. Palutis, kun. P. Cinikas, Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, A. J. Rudis, M. B. Sachs, burm. M. H. Kennelly, ALT centro vald. pirm. L. Šimutis ir vysk. V. Brizgys.

Martin H. Kennelly (seated), Mayor of the City of Chicago, Ill., is shown presenting the signed proclamation to the Committee, proclaiming Feb. 16, 1955 as Republic of Lithuania Day in the City of Chicago.

jos Liet. B-nės Krašto Vald. pirminku teko garbė būti man.

— J. Vaičaitis

— Ar lietuviškas spausdintas žodis tose pačiose sąlygose gimsta ir ieško skaitytojo Australijoje, kaip ir Amerikoje?

— Lietuvių kolonijos Australijoje yra neskaitlingos, bent palyginant su JAV. Antra, finansiniai ne labai tvirtos. Dėl to ir lietuviškam spausdintam žodžiui gimti ir plėstis Australijoje yra žymiai sunkiau, negu JAV. Be to, didelė tautiečių dalis iš viso nesidomi lietuviška spauda. Visų tų sąlygų išdavoje ir atsimenant, kad JAV-se yra mūsų žymiausios kultūrinės pajėgos, ir pats Australijos lietuviškos spaudos žodis yra gana silpnokas. Svarbiausios lietuviškos spaudos problemos Australijoje šiuo metu yra: padidinti prenumeratorių skaičių, bendrą domėjimąsi spauda ir kiek galima sumažinti vietinių bei užsienio leidinių kainas. "Liet. Dienos" čia gali būti pavyzdžiu, pritaikydamos Australijai specialią kainą. Australijoje leidžiami du laikraščiai: "Mūsų Pastogė" (Sydney mieste, red. J. Kolakonis) ir "Australijos Lietuvis" (Adelaide mieste, red. J. Glušauskas). J. Glušauskas yra taip pat pirmasis ir stipriausias lietuviškų knygų leidyklos savininkas Australijoje.

— J. Rugelis

— Kur pastebite daugiau dinamizmo — JAV-bių ar Australijos lietuvių katalikų visuomenėje?

(Perkelta į 10 psl.)

R. E. Snyder (ketvirtas iš kairės), Waterbury, Conn., miesto burmistras, tarp lietuvių veikėjų Vasario 16-sios minėjimo proga; iš k. d.: Mrs. E. Snyder (burmistro žmona, lietuvė), A. Devenienė, dr. P. Grigaitis, burm. R. E. Snyder, J. Tareila, kun. kleb. J. Valantiejus, J. Určinas, kun. A. Sabaliauskas, T. Matas, kun. A. Čebatorius, dr. P. Vileišis, M. Andrikytė ir ALT vietos sk. pirm. A. J. Aleksis.

R. E. Snyder (fourth from left), Mayor of the City of Waterbury, among Lithuanian functionaries at the Feb. 16th commemoration ceremonies.

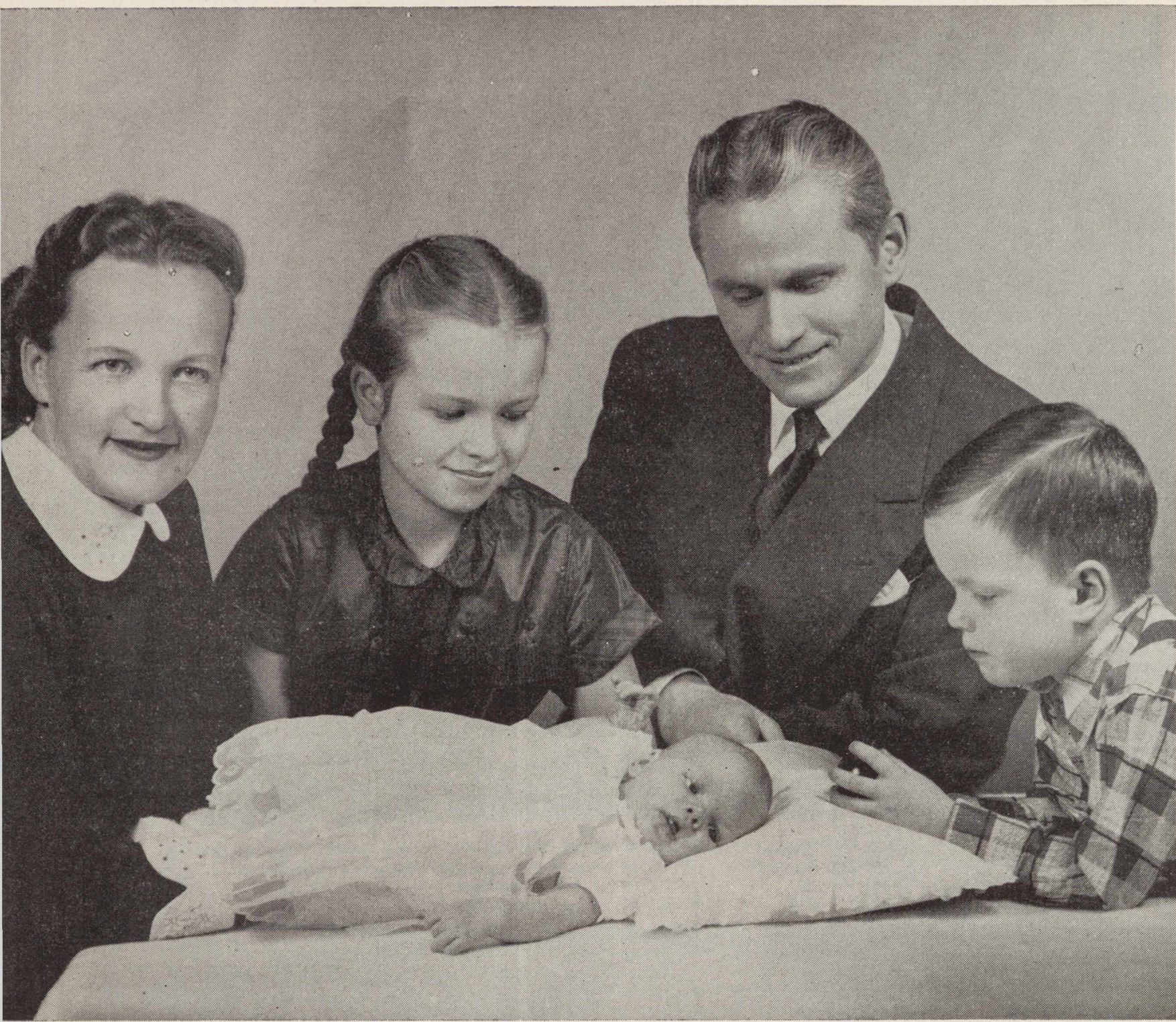
Kongresmanas James C. Murray (antroje eilėje, dešinėje), Chicagos lietuvių tarpe Vasario 16-sios paminėjimo proga; pirmoje eilėje iš k. d.: Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis ir jaunosios lietuvaitės Viktorija ir Elena Brazdžionytės; antroje eilėje - ALT vietos sk. pirm. adv. A. F. Wells ir kongresmanas J. C. Murray.

Congressman James C. Murray (second row at right), Chicago, Ill., among Lithuanians commemorating February 16.

Linden, N. J., miesto burmistras William J. Hurst, (antras iš kairės) įteikia vietos lietuvių delegacijai proklamaciją, paskelbdamas Vasario 16-ąją Lietuvos Respublikos Diena Linden mieste; iš k. d.: V. Tursa, burm. W. J. Hurst, ponis E. Mulks, ALT vietos sk. pirm. J. Liudvinaitis ir J. Prapuolenis.

William J. Hurst (second from left), Mayor of the City of Linden, N. J., hands proclamation, designating Feb. 16th Republic of Lithuania Day, to the Committee.

Rašytoja Alė Rūta - Arbienė, Birmingham, Mich., laimėjusi 1954 m. "Draugo" romano konkursą, savo šeimos narių tarpe; iš k. d.: Alė Rūta - Arbienė, Vijoletė, Raselė (pati jauniausioji), inž.-archit. Ed. Arbas ir Arimantas. Žiūr. jos novelę šiame pusl.
Author Alė Rūta - Arbienė, Birmingham, Mich., with her family members. See her short story in this Page.

VIENAS IŠ SAPNŲ

ALĖ RŪTA, Birmingham, Mich.

Užuolaidos suglaustos. Šviesiai margos, kaip nerūpestinga kasdienybė. Už jų beldžias į langus paklydęs vėjas. Šlapias nuo ašarų, kaukią iš ilgesio, užguitas, pasimetęs, apsilpęs nuo klajonių, vietos nerandęs, vėjas. Sunki, neįplėšiama naktis. Mintys apkabina vėją ir pasineria naktin.

Grimstu tariamon neįjuntamybėn. Pasūpuoja poilsis trumpai, lyg pamotė neramų vaiką, ir meta iš rankų. Tada mano valia. Išbėgti iš laiko ir erdvės, sumaišyti dienų kortas, kaikurias atsirinkti, mėtyti augštin ir, atvertus galvą, stebėti jų sukimąsi, jų žaismo šnarėjimą ir spalvų margumą.

Giruliai. Mielas kampilis tolimos Tėvynės. Pajūry. Kitados jie buvo toli nuo namų. Dabar — namai, dalis namų, į kuriuos nuolat neša sapnai.

Einu aplink vilą, vardu "Sveikata". Tai mūsų buveinė, studentų — jaunų, neramių. Priešais, keliom pakopom žemiau, čiurlena fontanas. Baluoja takai tarp pušų. Širdis suplazda, kad visa — kaip tada. Pro antro augšto langą išskrenda daina: "Karvelėli mėlynasai". Tirštas sopranas liejasi su pušų kvepėjimu.

— Vai ilgu, man ilgu, vai ilgu... Neri-msta ma-a-a-no širdeelė...

Medžių viršūnėmis ir senos vilos stogu ritasi jūros šniokštimas. Išsiliesia jis pilna banga ant kniždančio jaunyste namo, kaip saulė ant bičių avilio, pripildo visus kampus ramybe ir liūliavimu.

— žžž... žž... ž... — kalba jūra.

— šššš... šš... — atsiliepia jai tyliau pušys ir keli pasiklydę lapuočiai.

Salėje prašneka pianinas.

— Atsimink jūros krantą, kur jaunystę tu praleidai...

Galiniame lange pasirodo mažom garbanėlėm apsupta Irutės galva. Jos, kaip jūra, gilios ir mėlynos akys geria saulėlydį, nors širdelė ištroškusiai renka saulėtekis.

— Strimelei! Strimelei! — ratų dardėjimui nutilus, pasigirsta kilmiai besiplėšias po kiemą balsas.

Laiptais ir koridorium nutrepena daugelis kojų. Pustamsiuose kambariuose pakvimpa jūra, žuvų taukais ir dūmais. Rūkytos žuvelės gula ant duonos su sviestu, per pusę perplėstos ir nuvalytos lenda vienos į burną, o Uršulė išsismaginus kems visą, tik odelę nutraukus. Žuvelės rytą, žuvelės pietums, žuvelės vakarienei...

— Velykos greitai, ar ne- Namovėžiuosim.

— Ja, Velykuos... Aš tuteišeis. Šišon gimiau ir augau. Nėkur nevažousiu. Trys litai už deizutę. Nebrongiai. Sveižos, kuon tik iš vondens. Strimelei! Strimelei!

— Duokit dar vieną dėžutę. Namovėžiuosim.

parvešiu. Lauktuvių. Prieš Velykas pasninkas.

Čiuk-čiuk-čiuk, čiuk-čiuk. Lekia traukiniai. Lekia dienos. Veržias dūmai į miško glėbį ir jame miršta. Dūmai mums atsibodo. Lipam į automatricą. Langai atviri, vėjas var-to plaukus ir mėgina nupūsti studentiškas kepurės. Auditorija daros šalta kaip varlė. Išžiūri į langą nieko nematydamas. Atverstų užrašų puslapis tuščias. O į ausį kažinkas šnibžda:

— Velykos, atostogos...

— Bang-bang, bang-bang... Automatrix apleidžia stotį.

Sustoję and laiptelių ir platformos. Konduktorius nuvaro, vėl grįžtam. Dainuojam, kepurės rankose, o plaukuose — vėjas. Giruliuose nušokam dar nuo judančių laiptelių, pamojuojam grasančiam pirštu konduktoriui. Išsibarstom kelelio pakraščiais, paskui susirikiuojam kaip žąsys. Dar šlapia. Paskutinis sniegas baigia išgaruoti ir paskutiniai kla nai. Įlendam į tankesnį mišką ir į jūros šniokštimą. Skersai susiaurėjusi kelią strikteli stirna, antra, trečia. Kailiukai apsisėrę, kaip ir jų namai. Pušų žalumas lyg priblukęs, o belapės šakos papilkėję, bet vos vos beiškenčia nepradėjusios rodyti pumpurų. Miškas aptilęs ir netekęs ryškių spalvų prieš pavasario atsivėrimą. Elzė nešasi paltą ant rankos. Aldona šluostos prakaitą, nes parsitempia didžiulį siuntinį. Siuntinys net ir prieš Velykas! Mes padedam nešti. Vakare pakvies dešrų ir sviesto paragauti. Pakvies, žinoma. Toli krūmuose pamatau

pražydusią baltuolę. Viktorija švilpauja tango. Jos lūpos visada sudėtos kaip švilpimui. Keliukas pavirsta į taką ir staigiai krinta pakalnėn. Į mus sužiūra tamsūs, liūdni vilos langai. Priešais išeina Agnė; ji paskaitose nebuvo, važiuoja į pasimatymą.

Paskutinis sekmadienis prieš atostogas. Po pamaldų atsigulu geležinėn lovon ir mąstau, ir mąstau, ir mąstau. Jūros ir medžių šniokštimas pro atviras balkono duris virsta vidun.

— Aš į Lenkuvą dabar nevažiuos, Kaune lauk' sužadėtinis. — Girdisi iš gretimio kambario.

— Vajė, vajė, matytai! Pelė sūri pragaužė! — Nuaidi koridorium lyg išsigandęs, lyg džiūgaujantis Reginos balsas. Čiukš-čiukš, — jos žingsniai smulkūs ir pritildyti. Ji vis taip skuba koridorium ir laiptais, lyg šmirinėtų pelė.

— Nebūk durna eitie kinan su liktarnom. Šeštam pulki vyrai kap mūrai! Cik pamerktai ake, cik pamotai... Dzievuli, kad aš tavim būtai! Turi laimį un guzikuotų. — Ant laiptų Anelė kalba draugei.

— O man gerai ir komersantas... — Šnibžda Felicija, bet aš pažįstu iš lūpų, ką ji sako.

Nuo kopų ateina Aldona. Ji šypsos kaip visos moterys Amerikoje. Ateina ir Jadzė su Paulina. Jau įraudę veidai nuo pavasario vėjo. Jadvygos akys — dvi juodos saulės. Ji visa — kaip giedri diena. Jos ir plaukai, rodos, šypsos, ir žingsniai, ir rankų mostai. Paulina vis kalba rimtai, vis problemos, bet dabar kad nusijuokia — kaip bažnyčioj varpeliai suskamba.

— Veiziek, liktarnos atvažiuo! — Sušunka Onutė.

— A ką jiems čia raikia! Baladosis parden! Gražių knygų skaityt pradėjau, ale dabar jau ramybės nebus. — Iš reto baras Uršulė.

— Ramta drylia o! Važiuojam namo—o! — Uždainuoja studentas pedagogas, vienas iš vadinamų liktarnom, mesdamas kepurę augštin. Kiti pagauna jo gaidą ir nuotailką ir pradeda svaidyti po mišką. Žemė ir debesys prisipildo atostogų artumu.

— Ramta drylia o—o!...

Aš stoviu balkone. Dviejų pušų šakos glaudžiasi prie turėklų. Paglostau jų spyglius.

— Važiuojam namo—ooo!...

Sulinguoja visi medžiai aplink vilą. Suspindi džiaugsmu popiečio saulė.

— ...O—o—o! — Aidi miškas, iškėlęs galvą virš jūros užimo. Aš įsitveriu balkono turėklų, kad nešokčiau iš džiaugsmo žemyn.

— ...O—o—o— Važiuojam namo—ooo!...

Virpa kiekvienas pušų spygulis, šnibžda dar pasislėpę, bet, rodos, tuoj iššokt pasiruošę pavasario pumpurai. Visas miškas — su tuo aidu ir su šiltu vėju — persikelia į mano krūtinę. Ir taip pilna, taip gera, taip ilgu, trošku, linksma ir graudu. Visa drauge.

— - - - Važiuojam namo—o!

Ir jau girdžiu tame aidėjime tėvelio balsą:

— Vytatai, a Vytatai! Sakau gi — kelkis! Kalba purtindamas kietai miegantį brolių už peties. — Ale-nu-ut! — švelnesniu balsu ir nutęsimai prabyla į mane. — Šokit, kad nepasvėlintumem Prisikeliman.

Din-dan, din-dan, — skamba Velykų varpai.

— Ramta drylia o!...

Ir pabundu.

Užuolaidos suglaustos. Šviesiai margos. Už jų beldžias į langus paklydęs vėjas. Sunki, neįplėšiama naktis.

JUOZAS ALMIS JURAGIS

VIENUMA

Diena užleidžia vakarui pastogę,
O tolumas visas tarsi ranka pasiekt gali,
Ir rūkas nuo kalnų lengvai į slėnį sliuogia.
Mani araugai dabar kažkur kely
Į tariamus namus be žodžių niūrūs eina
Nerast juose namų, nei šypsenos, nei šilimos . . .

Draugai? Kas jie? — Vergai, kaip aš, dienų kelionėj,
Širdy pagiežos našta išdidžiai nešą.
Jie svetimi, ne mano krašto žmonės,
Jų svetima kalba: joje draugystės plienas nesilydo.
Mana dalia, toli tu atnešta
Suklupti po našta! . . .

Židinyje ugnis jau šoki baigė.
Liepsnos žaismingas piruetas suklupo pelenuos.
Taip į vienatvę aš krentu, kaip krinta iš pilkųjų debesų
į naktį maža snaigė,
Ir galvą paremiu sutinusiuos delnuos.
Visi laužai pergreit išblėsta,
Ir visa, visa, visa baigias.

Kančia paklaus: Kam gyvenai?
Kaž būčiau aš ugnis,
Kad būčiau aš nors snaigė,
Paliktų pelenai —
Vanduo ir pelenai.

PASKUTINIAI LAŠAI

Su lietaus paskutiniais lašais
Atsivėrė visi pumpurai.
Ir meldiesi Kažkam, ir prašai,
Kad gyventi čia būtų gerai,
Jei išsprogtų širdy pumpurai
Su lietaus paskutiniais lašais.

Virpa skaidrūs lašeliai ramos,
Tarsi perlai ant klevo šakų.
Ir kai vėjas aštriau sualsuos,
Kris žiedai ir lašų daug sunkių
Ant mergaičių gelsvųjų kasų,
Ant drėgnų, and nulytų takų,
Tarsi perlai nuo klevo šakų.

Su žiedais, su lašais iš erdvės
Džiaugsmas plauks ir širdy apsistos,
O pabūlus širdis sudrebės,
Susilaukusi laimės šitos.
Saulė švies, o juodam debesų
Sužėruos Laumės juosta šviesi.

AMERIKOS LIETUVIAI LIETUVOS LAISVĖS KOVOJE

DR. J. J. BIELSKIS, Los Angeles, Calif.

(Tęsinys iš praeito numerio)

Amerikos lietuvių veiklos
pagyvėjimas

Mudu su dr. Bartuška grįžę Amerikon, savo pranešimuose ir atsišaukimuose į visuomenę visur akcentavome reikalą pagyventi, padidinti ir paskubinti šalpos darbą. Nurodinėjom vargingą ir kai kuriais atvejais net desperatišką žmonių padėtį Lietuvoje: nepaprastai didelis skaičius našlaičių, benamių, sužeistų ir karo belaisvių. Jie visi

mūsų žmonės, mūsų tautos vaikai. Nurodinėjom, kad be materialinės mūsų paramos jie žus. Kągi tada ir kalbėti apie valstybės atkūrimą, kada didelei tautos daliai gresia bado smėkla.

Mūsų didieji laikraščiai — katalikų "Draugas", "Garsas", tautininkų "Vienybė", "Lietuva" — pakartojo paleistus šūkius apie būtiną reikalą pagreitintu tempu teikti Lietuvai šalpą. Tuo tarpu Amerikos lietuvius pasiekė dr. Basanavičiaus atsišaukimas, kuriame jis tarp kitko pareiškė:

Poetas Juozas A. Jūragis, Sydney, Australia
Poet J. A. Jūragis, Sydney, Australia

kė: "Mums, seniams žilaplaukiams, būtų lengviau į kapus žengti, jei visi Lietuvos vaikai susispiestų į krūvą Tėvynę gelbėti. Siunčiame jums, vaikai, gal paskutinį mirštančios Lietuvos šauksmą. Jeigu Lietuvos žmonėms teks badu išmirti, atminkite, kad jie mirs su mintimi, kad jūs, amerikiečiai, galėjote juos gelbėti". ("Širvydas", 322 psl.)

Dalis spaudos siūlė visus esamus tautininkų ir katalikų šalpos fondus suvienyti ir bendrom jėgom daryti rinkliavą. Kiti įrodinėjo, kad šalpos ir laisvinimo darbai yra glaudžiai susiję ir labai svarbūs. Atskiri toms veikloms fondai galėtų stabdyti laisvinimo darbą, nes šiuo metu kai kuriems politinė veikla buvo neaiški, ir todėl tam reikalui mažiau būtų aukojama. O apie politinės veiklos suvienijimą nebuvo kalbos, nes, mat, atskiros srovės naudojosi savotiškais veiksniais. Tartasi vien apie tos veiklos koordinavimą.

Lietuvių kolonijose Amerikoje gyvai susidomėta tuolaikine Lietuvos padėtimi. Visur išreikštas noras išgirsti apie tai tiesiog iš grįžusių delegatų. Mudu buvom užversiti kvietimais vyksti su prakalbomis. Tad nebuvo laiko apie poilsį svajoti. Su Tautos Fondu susitarta dėl mudviejų prakalbų maršruto tvarkymo ir tose prakalbose aukų rinkimo: aukas renka vietiniai Tautos Fondo skyriai ir tiesiog jas persiunčia centro išdininkui. Tautos Fondas išleido mudviejų parašytas knygytes ir gautas už jas pajamas su-naudojo šalpos reikalams. Tautos

Fondui tuo laiku energingai sekretoriavo veiklus ir sumanus Kazys Pakštas (dabar profesorius): jo rūpesčių buvo suorganizuota arti 200 skyrių. Fondui pirmininkavo iškalbus ir darbštus kun. J. Jakaitis, tuo laiku Worcester, Mass., parapijos klebonas.

Amerikos Lietuvių Diena

Prieš pradėdant prakalbų maršrutą, mudviem teko rūpintis anksčiau pradėtu, bet nebaigtu darbu. Mat, dar prieš išvykstant Lietuvon, delegatams buvo pavesta pasimatyti su Jungtinių Valstybių Kongreso atstovais Washingtonė ir įtikinti juos praveisti Kongrese rezoliuciją, kuria Prezidentas būtų įgaliotas skirti "Lietuvių Dieną" rinkliavai nuo karo nukentėjusiems sušelpiti Lietuvoje.

Dar prieš išvykstant Europon, buvo pasimatyta su kongresmanais ir gautas jų pažadas patenkinti prašymą. Mudviem bebūnant Europoje, čia likę darbuotojai tą reikalą varė pirmyn. Centro nurodymu daugelis kolonijų kreipėsi į savo kongresmanus su prašymais, kad jie tokią rezoliuciją paremtų Kongrese.

Padėjus daug nenuilstamo darbo ir neatlaidžių pastangų, toji svarbi užduotis pavyko: JAV Kongresas prašomą rezoliuciją pravedė 1916 m. liepos 21 d. ir tuo įgaliojo Prezidentą skirti dieną, kurios metu šio krašto gyventojai prisidėtų pinigine auka sušelpiti esantiems karo zonoje lietuviams. Tam tikslui Prezidentas Woodrow Wilson rugpiūčio 31 d. pasirašė ir paskelbė pro-

klamaciją, skirdamas trečiadienį, 1916 m. lapkričio 1 d. "Amerikos Lietuvių Diena" ir nuo savęs patardamas gyventojams duosniai prisidėti su šalpa. Prezidentas dar pastebėjo, kad aukas galima siųsti per Amerikos Raudonąjį Kryžių.

Centrinis Komitetas

Jau iš anksto apytikriai nujaučiant, kad bus laimėtas "Lietuvių Dienos" paskyrimas, teko susirūpinti gerai pasirengti tai dienai. Reikėjo sudominti ko daugiausia kolonijų, kad jos tai dienai organizuotų vietinius komitetus sutelkti kaip galima daugiau rinkėjų. Mat, tą dieną rinkliavą reikėjo daryti tarp praėivių gatvėse ir biznio įstaigose. Visi supratom, kad juo daugiau kiekviena kolonija turės rinkėjų ir bus geriau pasirengus, tuo daugiau bus surinkta aukų. Juo daugiau amerikiečių geriau žinos apie Lietuvą ir apie tuolaikinę jos padėtį, tuo duosniau šios šalies gyventojai aukos.

Tad Amerikos Lietuvių Tautos Tarybai teko visą tą reikalą rimtai ir išsamiai apsvarstyti. Pagaliau nutarta kviesti visų srovių organizacijas prisidėti prie to svarbaus darbo. Tam reikalui Taryba sušaukė organizacijų atstovų suvažiavimą 1916 m. rugpiūčio 17 d. Wilkes-Barre, Pa., mieste, norėdama sudaryti bendrą centrinį komitetą tai dienai pasirengti.

Be tautininkų ir katalikų organizacijų atstovų suvažiavimam atvyko ir įvairaus plauko socialistų, iki šiol tautinėje veikloje nedalyvavusių. Suvažiavime pasirodė net Mickevičius-Kapsukas, matomai, ieškodamas galimybių ta proga savotiškai pasinaudoti. Vėliau paaiškėjo, kad tas vargšas, "Dievui dūšią kaltas", yra išgama, patsidavęs rusams.

Suvažiavimo pasitarimai buvo audringi. Svarstant sudarymą centrinio komiteto, kairieji reikalavo, kad toks centro komitetas susidėtų iš lygaus atstovų skaičiaus nuo kiekvienos srovės. Pastebėtina, kad tais laikais buvo žinomos bendrai tik trys srovės: katalikai, tautininkai ir socialistai. Be to, kairieji reikalavo, kad srovės tvarkytų aukų rinkimą atskirai ir surinktus pinigus dėtų į savus fondus.

Suvažiavimas nepriėmė kairiųjų reikalavimo, bet pasiūlė jiems dvi vietas Centriniam Komitetui. Kapsukas, kalbėdamas socialistų vardu, tą pasiūlymą atmetė ir dar kartą atsisakė bendrai dirbti Lietuvos labui.

Pagaliau suvažiavimas nutarė sudaryti Centrinį Amerikos Lietuvių Komitetą, tai dienai ko geriausiai pasirengti ir ko tinkamiausiai tą progą išnaudoti lietuvių labui. Pažymėta, kad tas komitetas sudaromas tik tai dienai išnaudoti, nes, mat, tiek katalikai, tiek tautininkai turėjo pastovias savo organizacijas vykdyti politinei ir aukų rinkimo veiklai pagal tų srovių nustatytas gaires. Sutarta, kad suplaukusias aukas išsiuntus, Centrinis Komitetas išduoda visuomenei pilną apyskaitą ir, savo darbą užbaigęs, išsiskirsto.

Suvažiavimo numatyta, kad aukos bus siunčiamos Amerikos Raudonajam Kryžiui, o iš ten, Centrinio Komiteto nurodymu, bus išsiųstos Lietuvių Draugijai Nukentėjusiems nuo Karo šelpti, esančiai Petrapily ir Vilniuje, ir "Lituania" Komitetui Šveicarijoje.

Centrinis Komitetas sudarytas iš šešių katalikų ir šešių tautininkų atstovų. Komitetan pateko sekančiai: adv. J. Lopatto - pirmininkas, kun. dr. V. Bartuška - vicepirm., F.

Živatkauskas - II vicepirm., kun. dr. F. Augustaitis - sekr., V. K. Račkauskas - III sekr., o M. Šalčius - II sekr., V. Lukoševičius - išd., dr. J. Šliupas ir T. Paukštis - išdo globėjai. Nariai: J. Miliauskas, K. Krusinskas ir R. Karuža. Vėliau Šalčius buvo paskirtas raštinės vedėju.

Organizaciniam komiteto darbui paskubinti Tautos Fondas įteikė tūkstantį dolerių. Visi darbuotojai suprato to milžiniško reikalo svarbą ir, jausdami savųjų jėgų silpnumą, bijojo, kad toji auksinė proga nepraeitų pilnai Lietuvos reikalams neišnaudota. Kai kurie kėlė mintį tą dieną atidėti ir tuo būdu daugiau gauti laiko pasirengti tam darbui. Bet pagaliau sutarta veikti skirtu laiku ir esamomis sąlygomis.

Prezidento Wilsono proklamacija suskambėjo Amerikos spaudoje. Tai buvo padrašinąs įvykis. Kreiptasi į įvairių tautybių dvasiškią, prašant, kad ji savo maldnamiuose pakalbėtų apie "Lietuvos Dieną" ir padrašintų savo klausytojus prisidėti aukomis. Prašyta įvairių labdaros įstaigų skirti iš savo išdo didesnę sumą tam skubiam šalpos reikalui. O savųjų tarpe stipriausį ramstį sudarė Tautos Fondo skyriai. Kur jų nebuvo, ten sudaryta tai dienai specialūs komitetai, ir, rodos, pavyko jų sudaryti apie 500. Aukų rinkėjai naudojo iš Centrinio Komiteto gautas dėžutes su užrašu: "For Suffering Lithuania". Kiekvienas rinkėjas turėjo atitinkamą ženklą. Daugelis panelių ir ponių dėvėjo tautinius drabužius. Pažymėtina, kad rinkėjų tarpe gausiai dalyvavo čia gimęs jaunimas. Rinkėjų būrius tvarkė skirti prižiūrėtojai. Vėliau paaiškėjo, kad beveik visur neturėta pakankamai rinkėjų, vos pajęgta ap rūpinti svarbesnės miesto dalis.

Kiek surinkta?

Imant to laiko sąlygas, aukų surinkta nemažai. Tiesa, aukos plaukė lėtai. Kai kurie vietiniai komitetai aukas siuntė tiesiog Amerikos Raudonajam Kryžiui, kiti - Centrinio Komiteto išdininkui. Centrinio Komiteto posėdy 1917 m. sausio 16 d. New Yorke patirta, jog iki to laiko aukų suplaukė apie 175,000 dol. Bet vėliau suplaukusios sumos sudarė apie 300,000 dol. Ta suma pavesta Amerikos Raudonojo Kryžiaus globai naudoti Lietuvos nelaimingųjų šalpai pagal Centrinio Komiteto nurodymus.

Reikia pastebėti, kad panašūs vajai paprastai daromi samdytais darbininkais, kuriems išleidžiama daug pinigų. Amerikoje yra įprasta stambų nuošimtį surinktų aukų skirti susijusioms išlaidoms padengti. Bet mūsų šalis vajus buvo pravesas savanorių darbuotojų pastangomis. Tik Centro raštinės išlaidos ir raštinės vedėjas buvo apmokami. Visi kiti centre ir kolonijose dirbo be jokio piniginio atlyginimo ir su dideliu pasišventimu.

Lietuvių Dienos pasėkos

Rinkliavos dieną beveik visur turėta įvairiausių įvykių ir patyrimu. Dar tebesą gyvi buvusieji rinkėjai iki šiai dienai prisimena anuos įvykius, malonius ir netaip malonius. Daugelis užmezgė naujų pažinčių ir susirado artimų draugų. Kiti skaudžiai apsišvylė, kai turtingos išvaizdos amerikietis spraudė dėžutę vien centukus, sugaišindamas gražiai rinkėjai daug brangaus laiko. Bet viskas praėjo be žymesnių nelaimių ir nemalonių. Iš rinkėjų patyrimų sužinota, kad Amerikos visuomenė nepakankamai apie Lietuvą ir lietuvių žinojo. Net geografinė Lietuvos padėtis kai kuriuose

mažesniuose miestuose daugeliui nebuvo žinoma. Bet dalinai tai buvo iš anksto numatyta ir rinkėjai, ypač čia gimusieji, buvo greitomis ribota informacija aprūpinti.

Kai kuriose vietose pasirodė savotiškos rūšies rinkėjai. Mat, kairieji, atsisakę įeiti į Centrinį Komitetą ir bendrai dirbti, sumanė ta gan masinančia proga pasinaudoti ir pasiuntė į gatves savus rinkėjus. Tokios jų pastangos buvo Komiteto numatytos, sprendžiant iš praeities patyrimų su šiuo gaivalu. Todėl iš anksto buvo pasirūpinta vietos valdžią supažindinti su teisėtų rinkėjų ženklais ir dėžučių išvaizda.

Amerikos Lietuvių Dienos proga surinkta apčiuopiama pinigų suma Lietuvos šalpai. Be to, daugiopos naudos susilaukta iš tų pastangų. JAV Kongrese nuskambėjo Lietuvos vardas, pačių kongresmanų lūpomis išdėstyta jos varginga padėtis. Kongreso pravesta rezoliucija tilpo "Congressional Record" leidiny, kurio tiražas siekė, rodos, keliasdešimt tūkstančių egzempliorių. Prezidento proklamacija tilpo daugely šio krašto laikraščių. Mūsų pačių skeptikai, ypač mažesnėse ir tolimesnėse kolonijose, matydami vietinėje spaudoje tokius pranešimus apie Lietuvą, gyviau tuo susidomėjo. Vietinės spaudos pranešimai sudomino čia gimusių jaunimą ir sukėlė juose savigarbą ir pasididžiavimą, kad ir jie yra lietuvių kilmės. Užsirašydami rinkėjais, jie graibstė žinias apie Lietuvą, kad galėtų tinkamai atsakyti į amerikiečių klausimus. Tas čia gimusio jaunimo susidomėjimas nesibaigė su ta diena. Priešingai, jis didėjo ir stiprėjo. Tai liudijo ir žymus mūsų jaunimo organizacijų augimas.

Tos dienos pasidarbavimo proga įvairiose kolonijose iškilo aikštėn nauji pavieniai darbuotojai. Vėliau jie tapo savo kolonijų vadais, glaudžiai kooperavo su centro organizacijomis ir daug nuveikė Lietuvos naudai. Patys centro darbuotojai ir vadai įgijo daugiau patyrimo ir išmoko griežtesnės drausmės. Tai buvo naudinga ateities veikloje.

Taip pat vietinė spauda, vyriausybė, darbuotojai ir šiaip jau Amerikos visuomenės dalis turėjo gyvos progos bent ką gero išgirsti ir patirti apie Lietuvą ir lietuvius.

Tai buvo svarbi diena, Amerikos lietuvių veiklos pagyvėjimo diena, čia gimusiųjų susidomėjimo ir daugelio jų tautinės veiklos pradžios diena. Tikrai verta šią dieną minėti kaip vieną tautinių švenčių dieną.

(Tęsinys sekančiame numery)

PASIKALBEJIMAS . . .

(Atkelta iš 7 psl.)

— Dinamizmo, sakyčiau, yra daugiau JAV-bių katalikų visuomenėje. Jo pasireiškimui, be abejo, daug padeda jau nuo seniau čia sukurtos katalikiškos organizacijos bei parapijos, o labiausiai skaitlingas naujųjų lietuvių ateivių būrys, kurių tarpe mes randame visą eilę buvusių lietuvių katalikų veikėjų ir kurių įtaką čia reiškiasi visuose frontuose. Australijoje gi kas kita. Oragnizuotas lietuvių bendruomenės gyvenimas praktiškai didesniu mastu prasidėjo tik su naujaisiais ateiviais. Šie gi pirmomis dienomis daugumoje buvo užsiėmę savo ekonominio gerbūvio užtikrinimu. Lietuvių bendruomenė tačiau turėjo būti organizuota ir kieno nors vadovaujama. Pradžioje katalikiškoje visuomenėje reikėsi pasyviai. Keli pa-

sišventėliai bei entuziastai, kad ir su dideliu, bet pasyviu užnugariu negalėjo aktyviau reikštis Australijos lietuvių politiniame bei kultūriniame gyvenime. To pasėkoje Lietuvių spauda pateko į mažos grupės, su priešingu nusistatymu, žmonių rankas. Šioji mažuma, dažnai ir nevisai garbingomis priemonėmis, mano ten buvimo laikais, diktavo lietuvių bendruomeninį gyvenimą, sudarydama kartais lietuvių katalikų visuomenei labai neįaukią atmosferą. Aš turiu vilties, kad buvę lietuvių katalikų veikėjai ir dabar gyvenę Australijoje vieną dieną susiburs į stiprų organizuotą vienetą, kuris ir Australijos lietuvių gyvenime sugebės užimti prideramą sau vietą.

— Dr. J. Briedis

— Kokius specifinius sunkumus tenka lietuviui naujakurei įveikti Amerikoje ir Australijoje?

— Tremtinė, taip ir Australijoje kaip ir Amerikoje, eina savo uždarbiu papildyti šeimos išdą. Amerikos lietuviai vistiek lengviau, nes pareina į šiltą, erdvų butą su visokiais patogumais. Australijoje, kad ir aš pati, dar ploviau baltinius rankomis. Žinoma, dabar ir tenai jau viskas įeina į normalią vagą.

Susidaro aiškus vaizdas: Amerikon atkeliavusi tremtinė tik įsijungė ir parėmė kultūrinę veiklą, Australijoje ji turi būti drąsi pionierė, visur viską pradėti pagal savo tėvynės tradicijas ir tęsėti. Ir atrodo, kad entuziazmo ir energijos jai užtenka.

Australijos lietuviai turi ir savotiškų problemų: tenai yra daug privažiavusių daug jaunų lietuvių viengungių vyrų, kuriems to amžiaus merginų tikrai niekad neužteks. Jų vienintelė viltis rasti lietuves žmonas yra tik emigravus į JAV. Priaugantis jaunimas irgi susidurs su ta pačia problema, todėl motinos jau iš ankto galvoja, kad dėl vaikų ateities reikia stengtis įsijungti į gausią JAV lietuvių bendruomenę.

Šiaip, Australijoje lietuvių gali džiaugtis švariais miestais, ramiu darbo tempu ir didžiuliu savo europietiška kultūra.

Čia, Los Angeles "australiečiai", Australiją prisimename su malonia praėjusio laiko romantika.

— S. Juškaitė-Nyerges

— Kuriame iš mūsų lyginamų kraštų aštresnės socialinės problemos ir kaip jos reflektuoja ateivį?

— Lengviau yra man šį klausimą nušviesti australiškuoju aspektu. Pirmiausia, Australijoje yra lengva visiems gauti darbo, net vyresnio amžiaus asmenims. Darbininkai nebijo nedarbo, nes jo nėra. Reikale jie gauna nedarbo pašalpas tiek ligoje, kiek yra tai reikalinga.

Draudimas ligos atveju pigus. Jis apima sutuoktinį ir nepilnamečius vaikus. Šios srities draudim draugijos veikia šalpos, o ne biznio pagrindu. Mediciniškoji pagalba yra teikiama apsidraudusiems nemokamai viešose ligoninėse. Džiova sergantieji gydomi nemokamai. Be to, pilna mediciniška priežiūra motinoms prieš gimdymą ir po gimdymo ligoninėje ir namuose nemokamai.

Senatvės pensijos vyrams sulaukus 65 metų, o moterims 60 m. amžiaus ir išgyvenus Australijoje 20 metų. Invalidai gauna pensijas, o taip pat ir našlės. Mokama nuolatinių vaikų priedai visiems, turintiems vaikų ligi 16 metų amžiaus imtinai.

Darbininkų unijos Australijoje

(Perkelta į 12 psl.)

KONGRESO BIBLIOTEKA LIETUVIO AKIMIS

DR. A. TARULIS, Washington, D.C.

Prieš persikeliančią į šį kraštą re-
tas lietuvis bus girdėjęs kiek pla-
čiau apie Kongreso Biblioteką Wa-
shingtone. Čia gyvenant sunku ne-
pastebėti jos vardo minint spau-
doje. Juo labiau, kad ir ne vienas
lietuvis dabar naudoja jos patar-
navimus ar net yra tapęs jos bend-
radarbiu.

Nepervedant, Kongreso Bibliote-
ka - tai tikrai milžiniškas knygų lo-
bynas. Jos lentynų susidarytų 250
mylių, taigi toliau, negu, sakysime,
iš Washingtono į New Yorką. Tose
lentynose sukrautas sunkiai įsivaiz-
duojamas skaičius knygų, žurnalų,
rankraščių, žemėlapių, filmų, gaidų,
fotografijų ir tt. - viso 35 mil. vie-
netų!

Vienų tik knygų yra per 10 mil.
Sudėjus visas knygas vieną ant ki-
tos, susidarytų net 200 mylių stul-
pas. Knygų tarpe yra ir nepaprastai
retų arba tokių, kurių išliko tik vie-
nas vienintelis egzempliorius. Už
tat tokios knygos ir užlaikomos rū-
pestingiau, negu Bibliotekos tarnau-
tojai.

Veltui giriasi Maskva, kad Lenino
vardo biblioteka esanti dar didesnė.
Tai melas. JAV Kongreso Bibliote-
ka ne kartą yra įrodžiusi juodu ant
balto, kad jos rinkinių niekas pasau-
lyje neviršija. Tiesą pasakius, už
tat ir išlaikymas kaštuoja net 10
mil. dol. per metus.

Pažymėtina, kad Kongreso Biblio-
teka turi susikrovusi ištisus knygų
lobius ir kitomis kalbomis. Teigia-
ma, kad jos rusiškasis rinkinys yra
didžiausias Vakarų pasauly. Tas
pats yra ir su kinų bei japonų li-
teratūros rinkiniais. Palyginus su
tuo, kas autorias žiniomis yra ki-
tose didžiosiose šio krašto bibliote-
kose, Kongreso Bibliotekos lietuviš-
kų knygų rinkinys irgi stovi pirmo-
je vietoje.

Gaila, kad iki šiol nepavyko su-
daryti pilno tokių knygų sąrašo,
nors bandymų buvo. Be jo, rašan-
čiam bet kokiui klausimu ir naudo-
jam lietuvišką literatūrą tenka
rausti milijonuose katalogo korte-
lių. Toli gražu ne visa, kas sukrau-
ta Kongreso Bibliotekoje, galima
rasti kortelių dėžėje su parašu "Li-
thuania".

Kas gi iš tikrųjų yra apie Lie-
tuvą? Yra didelė Lietuvos valdžios
įstaigų leidinių dalis. Kataloguose
rasi išvardytas veik visas ministeri-
jas, valdybas, departamentus ir ki-
tas įstaigas. Yra "Vyriausybės ži-
nios" pradedant pačiu pirmuoju nu-
meriu, Seimo stenogramos, biudže-
tų duomenys, sutartys su svetimo-
mis valstybėmis, Eltos ir Lietuvos
Banko biuletiniai, Lietuvių Enciklo-
pedija, Lietuvių Archyvas, Lietuvos
Atstatymo Komisijos darbai, Wash-
ingtono pasiuntinybės ir ALT biule-
teniai, kai kurių žurnalų rinkiniai
(Lietuvos ūkis, Tautos ūkis, Praei-
tis, Mūsų žinybas, Švietimo Darbas,
Lietuvos ūkis ir Rinka ir kt.) - su-
minint prabėgomis tik keletą pirmų
pasiuntinių pavadinimų.

Deja, ne visi išvardyti rinkiniai
yra pilni. Daug kur trūksta atskirų
numerų ar metų. Blogiausia, kad
labai daug ko visiškai stinga. Šian-
dieną sunku bepateisinti, kad, Lie-
tuvai esant nepriklausomai, netgi
tokia įstaiga kaip Vytauto D. Uni-
versitetas, tik dalį savo leidinių
siuntė į Washingtoną. Ką bekalbėti

apie kitus! Bet dar ir dabar ne kiek-
viena laisvame pasaulyje pasirodžiu-
si lietuviška knyga atsiduria Kon-
greso Bibliotekos kataloguose.

Tai tik lietuvių kalba. Tyrinėtojas
susiras daug medžiagos apie Lietu-
vą ir kitomis kalbomis. Jos dalis
yra gera, dalis — geriau, kad jos vi-
sai nebūtų. Reikia apgailestauti, kad
ir dabartiniai Lietuvos okupantai
jau suskubo įkišti savo propagan-
dos apie Lietuvą tiek lietuvių, tiek
kitomis kalbomis.

Neteko peržvelgti lietuvių dailio-
sios literatūros rinkinių. Tačiau at-
rodo, kad jie gana neturtingi. Šiuo
atžvilgiu Pennsylvanijos Universite-
tas Philadelphijoje yra daug turtin-
gesnis (be ko kita, šio universiteto
lietuviškieji rinkiniai iš viso labai
geri ir kai kuriais atvejais pralenkia
Kongreso Biblioteką).

Kongreso Biblioteka yra skirta
naudotis pirmoje eilėje patiems
Kongreso nariams. Jie gana gausiai
ir naudoja. Štai praeitais metais
Bibliotekos tarnautojai atsakė net
į 68.000 Kongreso narių paklausi-
mų. Dažnai jie dirbo ir prie didelių
Kongreso projektų ar net buvo
komandiruojami ištisiems mėnesiam
Kongreso žinion.

Tačiau Kongreso Bibliotekos rin-
kiniai yra per dideli, kad jie galima
būtų rezervuoti tik Kongreso na-
riams. Kongreso Biblioteka šandie-
ną yra tikra tautinė biblioteka, dir-
banti labai svarbų darbą tiek bib-
liotekų mokslo srityje, tiek kitose
mokslo ir tyrinėjimo srityse. Kai ku-
rie jos gaunami leidiniai iš už Ge-
ležinės Uždangos yra vieninteliai
šiose kraštuose. Už tat jie yra labai
atidžiai studijuojami atitinkamų
įstaigų, kurios turi Bibliotekoje ar
savo atstovus ar ištisus tarnautojų
skyrius. Čia pat yra registruojamos
naujos knygos, dainos ir tt. (Copy-
right).

Privatūs žmonės irgi gali Kongre-
so Biblioteka naudotis: skaitant vie-
toje ar skolinantis. Praėjusiais me-
tais tokių skaitytojų buvo arti 3/4
milijono. Jie pareikalavo daugiau
negu 2 mil. knygų. Be to, jiems tar-
nautojai atsakė daugiau negu į 300-
000 klausimų, padarė per 2,000 ver-
timų ir 35,000 nuotraukų. Arti 300-
000 knygų buvo išduota į namus.
Reikia tačiau pabrėžti, kad ne vis-
kas skolinama, ir kad privatus as-
muo tegali skolintis per savo vietinė
biblioteką.

Kongreso Bibliotekoje šiuo metu
dirba 15 lietuvių, iš jų 4 moterys.
Visi naujosios bangos ateiviai, išsky-
rus vieną. Priėmimo sąlygos žmo-
nėms su reikalingomis kvalifikacio-
mis tokios pačios, kaip ir į kitas
federalines įstaigas. Esant vietai ir
reikalui, lietuviai gali patekti ir ne-
turėdami šio krašto pilietybės, nors
tai jau greičiau išimtis negu tai-
syklė.

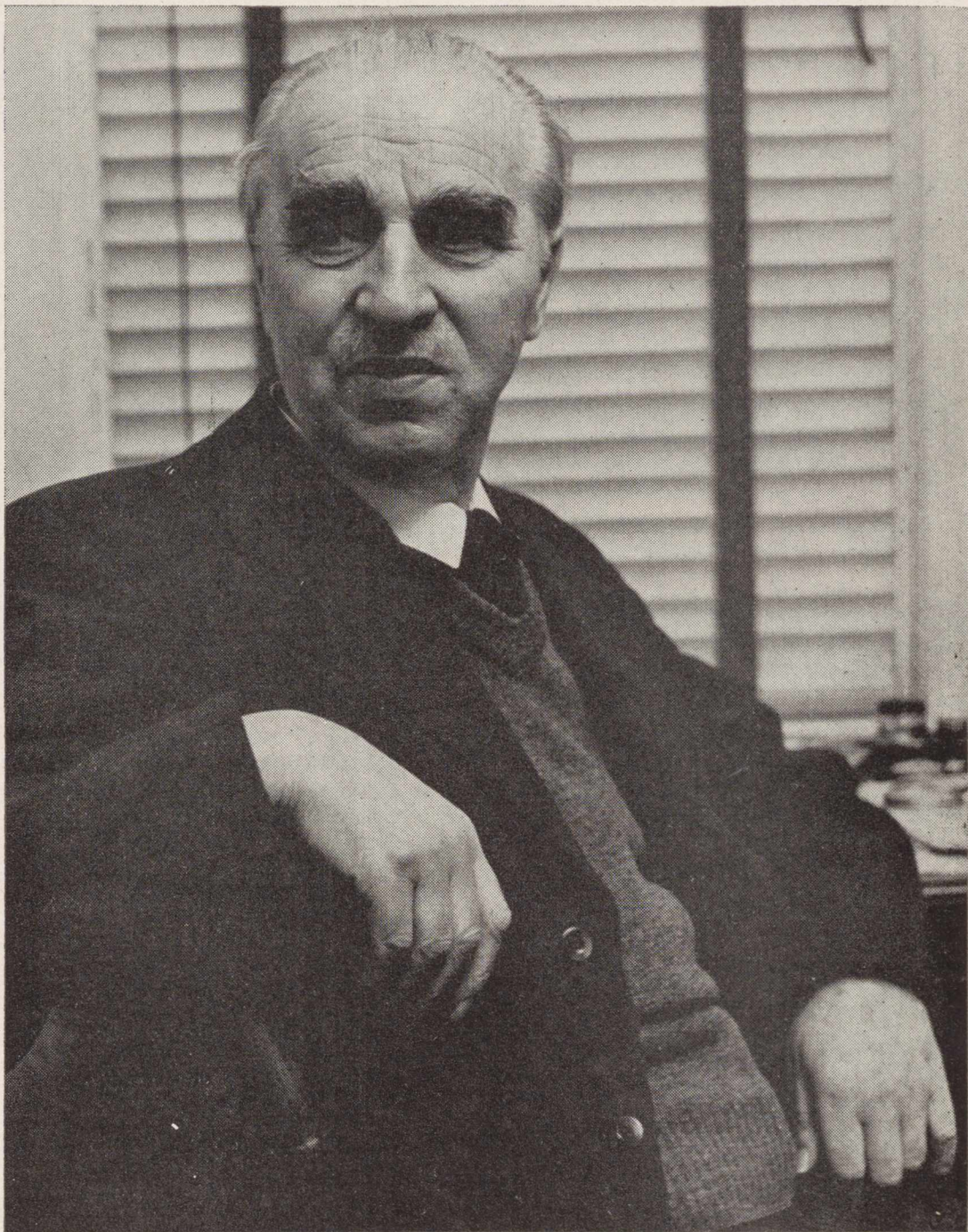
PATIKSLINIMAS

Šių metų vasario mėn. LD tilpu-
siuose M. Biržiškos straipsniuose
išsibrovė netikslumų, kuriuos atitai-
some:

Str. "Prof. A. R. Niemi prisime-
nant": 15-tame pusl., antrosios skil-
ties apatinėje eilutėje viet. "vertė-
jų" turi būti "veikėjų" ir 18 psl.
pirmosios skilties priešpaskutinėje
eilutėje viet. "reikšmingą įrašą" tu-
ri būti "reikšmingu įrašu."

Str. "Kur Tavo vieta Tautos ko-
voj?" teksto antroji eilutė viet. "pa-
tvirtiname tautinių ir politinių mū-
sų veiksmų darbus ir žygius" turėtų
būti "patikriname" ir tt. ir paskuti-
niame posme viet. "dabarties ir atei-
ties" turėtų būti "dabarties ir pra-
eities".

RYŠKIOSIOS MINTYS

Prof. J. Gravrogkas, Cleveland, Ohio, buvęs Vytauto D. Universiteto profesorius ir rektorius, šiais metais minįs savo 70 metų amžiaus sukaktį.

Prof. J. Gravrogkas, Cleveland, Ohio, former Rector of the University of Vytautas the Great in Kaunas, Lithuania, marks his 70th birthday this year.

V. Valaičo foto

Reikia aiškaus socialinių reformų plano

PROF. J. GRAVROGKAS, Cleveland, Ohio

Tikrai, darbo žmogui imponuoja komunistų peršamo jam plano aiškumas ir paprastumas, kai komunizmas siūlo visus krašto turtus suvalstybinti ir tuo būdu panaikinti darbo žmogaus išnaudojimą. Neatbaido kartais nuo komunizmo nurodymas, kad tvarka komunistinė Rusijoje baisi. Į tai dažnai atsakoma, kad Rusija barbarų kraštas, bet komunistinė idėja kilni ir todėl kultūringuose Vakaruose ji bus įgyvendinta visai kitokiomis formomis ir atneš žmonėms laimę.

Taigi, negalima sėkmingai kovoti su komunizmu įtaka tikrai skatinant darbininką turėti kantrybės ir laukti tokio žmonių moralės pakilimo ateity, kad darbdavys ne tiek rūpinsis savo pelnu, kiek darbininkų reikalais. Sėkmingai kovai reikalingas aiškus socialinių reformų planas. Prieš aišką darbo priemonių suvalstybinimo idėją galima būtų pastatyti taip pat aišką, bet labiau patrauklią darbo priemonių kolektyvizacijos idėją. Nesunku būtų darbininką įtikinti, kad, įvykdžius visuotinį kapitalo suvalstybinimą, jis liks valstybės bernu ir vergu, gi įvykdžius kapitalo kolektyvizaciją, jis liks laisvu, nuo valstybės nepriklausomu savininku.

Krikščionišką moralę Vakarai visuotinai pripažįsta. Jie į komunistinę veiklą žiūri, kaip į kovą su krikščioniška kultūra. Tad visi turime nepaliaujamai kelti mintį, kad krikščioniškasis pasaulis tik tiek sėkmingai galės kovoti su komunizmu, kiek jisai galės priešpastatyti jam labiau patrauklią, keliantį jauniems žmonėms entuziazmą, krikščioniškų principų socialiniame gyvenime realizavimo konkretų planą.

Geelong, Vic., Australija, lietuvių grupė su kun. J. Kungiu (vidury) po lietuviškų pamaldų prie šv. Jono vietos katalikų bažnyčios.
A group of Lithuanians in Geelong, Vic., Australia, with the Rev. J. Kungys (center) after services at St. John's Church.

Grupė Geelong, Vic., Australia, lietuvių taut. šokių šokėjų.
Group of Lithuanian Folk Dancers in Geelong, Vic., Australia.

Lietuvių skautų Kęstučio draugovės grupė su vadovu R. Jaselskiu (dešinėje), Bankstown, NSW, Australijoje.

Group of Lithuanian scouts of the Kęstutis Troop, Bankstown, NSW., Australia.
J. A. Skirkos foto

PASIKALBEJIMAS . . .

(Atkelta iš 10 psl.)

energingai rūpinasi savo narių reikalais. Amerikoje, atrodo, tokio rūpestingumo nėra ir net yra įmonių, kur jokios unijos globa nesiekia. Australijoje minimalines šeimas išlaikyti algas nustato darbo teismai. Darbdaviai, dėka unijų, paprastai moka didesnius atlyginimus, negu teismų nustatyta.

Australijos darbininkai turi mažiausiai 5 apmokamas ligos dienas

Gen. Stasio Raštikio
ATSIMINIMAI

jau spausdinami. Atsiminimai leidžiami dviejuose tomuose. Ir vienas ir kitas tomui turės virš 400 psl. Abu tomai bus gausiai iliustruoti ir įrėšti kietais viršeliais. Iš anksto užsisakant abu tomai kainuoja 10 dol. Vėliau, knygai išėjus, bus skaitoma 12 dol. Prašoma užsisakyti iš anksto, rašant:

Lietuvių Dienos
9204 So. Broadway
Los Angeles 3, Calif.

ir 11 apmokamų poilsio ir švenčių dienų metuose. Be to, dar 2-3 savaites apmokamų metinių atostogų.

— Dr. P. V. Raulinaitis

— Kokias sąlygas turi jaunimas Australijoje siekti mokslo?

— Australijoje pradžios mokslas privalomas ir nemokamas, vidurinis irgi nebrangus, jei valstybinis. Universitetas kainuoja, bet Vakarų Australijoje yra veltui. Yra daug įvairių amato ir specialiųjų mokyklų, kur mokslas įgyjamas už ne taip jau didelius pinigus. Jokių apsigyvenimo suvaržymo ar trukdymų dėl pilietybės neturėjimo nėra. Tik, žinoma, stipendijoms gauti arba baigus mokslą verstis savo įgytą profesiją aukščiau minėtų sąlygų įvykdymas yra gana reikalingas.

Pamokos bei paskaitos vyksta dieną, o dirbantiems - vakarais. Australijoje nėra daug privačių profesinių mokyklų, kadangi ten specializacija mažesnė ir darbą galima susirasti be jokių įstaigų patarnavimo.

— J. Rugelis

— Australijoje ar JAV-se lietuvis kūrėjas ras daugiau kūrybines nuotakas skatinančių veiksnių?

— JAV-se, nes čia kiekvienam kūrėjui betarpiškai yra prieinama visa žymioji lietuvių spauda: laikraščiai, žurnalai ir išėinančios knygos. Tai galbūt ir yra patys svarbiausi veiksniai, kurie sukelia kūrėjui naujų idėjų, sužadina kūrybines jo nuotakas, duoda impulso kurti. Tik visa bėda, kad čia lietuvis kūrėjas turi pelnytis duoną žymiai sunkiau dirbdamas fizinį darbą negu Australijoje, ir tuo būdu nuovargis dažnai jam atima norą kurti.

— J. Tininis

— Ar gyvendamas Australijoje taip pat vertintote JAV-bių vaidmenį?

Grupė Cabramatta, NSW., Australijoje, lietuvių po ALB vietos skyriaus susirinkimo.

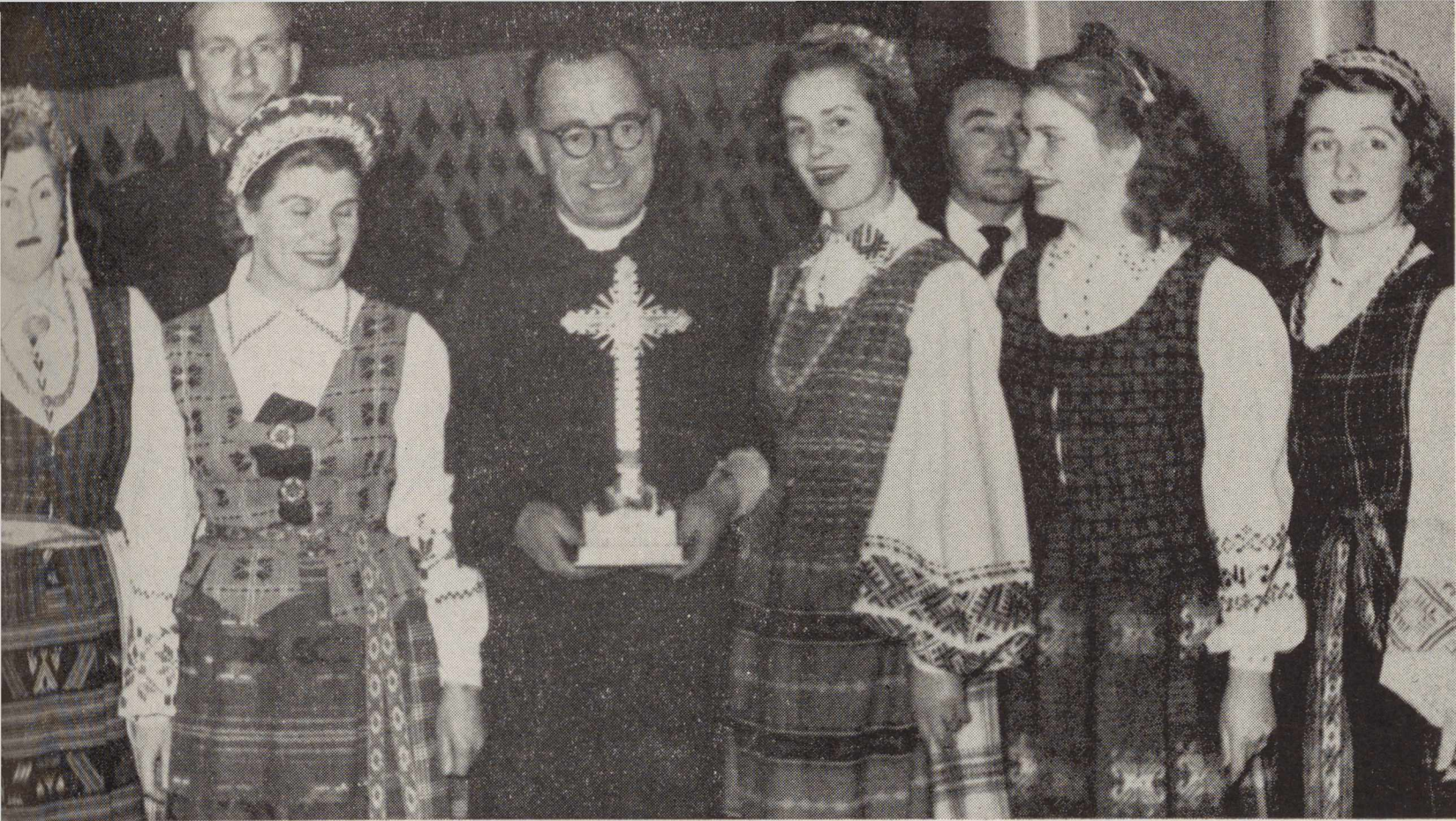
Group of Lithuanians after meeting of the local chapter of the Australian Lithuanian Community in Cabramatta, NSW., Australia.

Dvigubas mišrus kvartetas, ved. Br. Kiverio, Sydney, Australijoje, dažnai atlieka menines programas lietuvių parengimuose; iš k. d.: A. Asevičienė, V. Asevičius, V. Bitinas, I. Daudarienė, vad. Br. Kiveris, K. Bitinienė, V. Daudaras, O. Juodeikienė ir A. Giliauskas.

Mixed choral group, under the direction of Br. Kiveris, Sydney, Australia, frequently performs cultural programs at Lithuanian activities.

J. A. Skirkos foto

Los Angeles, Calif., Lietuvių Radijo Programos

VAKARAS,

atžymint valandėlės 3 metų gyvavimo sukaktį, ruošiamas 1955 metų balandžio 17 d.

BACES HALL

1528 No. Vermont Ave.,
Hollywood, California

Įdomi programa, šokiai, užkandžiai ir gėrimai.

Laukiame visų!

Radijo Valandėlės Vadovybė

valandėlę pavyko išlaikyti trejetą metų. Atrodo, kad šioji lietuviškoji radijo programa galės laikytis ir toliau.

Visi, mažiausiai bent dauguma, valandėlės išlaikymo rūpesčių krūta ant Broniaus Gedimino pečių, kuris yra radijo valandėlės vedėjas. Savo talka transliacijoms, koordinacijai su stotimi bei vertimams daug yra prisidėjęs George Rudelis.

Pirmuoju valandėlės pranešėju buvo J. Uždavins. Po jo virš metų pranešėju išbuvo V. Bakūnas. Štai, atsikelia iš Waterbury, Conn., maždaug prieš porą metų Br. Dūda, kuris tuoj ir imasi talkininkauti Los Angeles lietuvių radijo programai. Jau antri metai, kaip jis yra nuolatiniu pranešėju. Kuris laikas kaip Br. Dūdą kas antrą savaitę pakeičia jaunieji talkininkai — tai studentai Vladas Muchlia ir Danguolė Pulkauninkaitė.

R. V.

LOS ANGELES RADIO PROGRAMOS SUKAKTIS

Jau treji metai, kaip kiekvieną šeštadienį 10 val. rytą pasigirsta lietuviškas "Labas rytas" iš Santa Monica, Calif., KOWL radijo stoties Los Angeles ir apylinkės lietuviams. Pirmosios ir vienintėlės lietuviškos radijo valandėlės Ramiojo Vandeno pakrantėje pradžia - tai 1952 m. gegužės 24 d.

Los Angeles, Calif., lietuvių radijo programos vadovybė; iš k. d.: reik. ved. George Rudelis, programos direktorius Bruno Gediminas ir dir. pav. Bronius Dūda. Radijo programa balandžio mėnesį mini 3 metų gyvavimo sukaktį. Plačiau apie tai žiūr. šiame pusl.

Los Angeles, Calif., directorship of the local Lithuanian radio program; left to right: George Rudelis - in charge of business affairs; program director Bruno Gediminas and assistant director Bronius Dūda. The radio program celebrates its third anniversary this month. See this page for more information.

P. Gasparaičio foto

VI. Muchlia ir D. Pulkauninkaitė, Los Angeles, Calif., lietuvių radijo programos pranešėjai.

VI. Muchlia and D. Pulkauninkaitė, Los Angeles, Calif., announcers on the local Lithuanian radio program. P. Gasparaičio foto

"Tautiniai šokiai", kilimas, išaustas dail. A. Tamošaitienės. Plačiau apie dail. A. Tamošaitienę žiūr. 14 ir 15 pusl.
 "The National Dances", carpet, hand woven by artist A. Tamošaitienė, Canada.

Dail. A. Tamošaitienė (stovi) ir A. Veselkienė tarptautinėje parodoje New Yorke. Plačiau apie dail. A. Tamošaitienę žiūr. šiame puslapy.

Artist A. Tamošaitienė (standing) and Mrs. A. Veselkienė at the international exhibit in New York. See this page for more about A. Tamošaitienė.

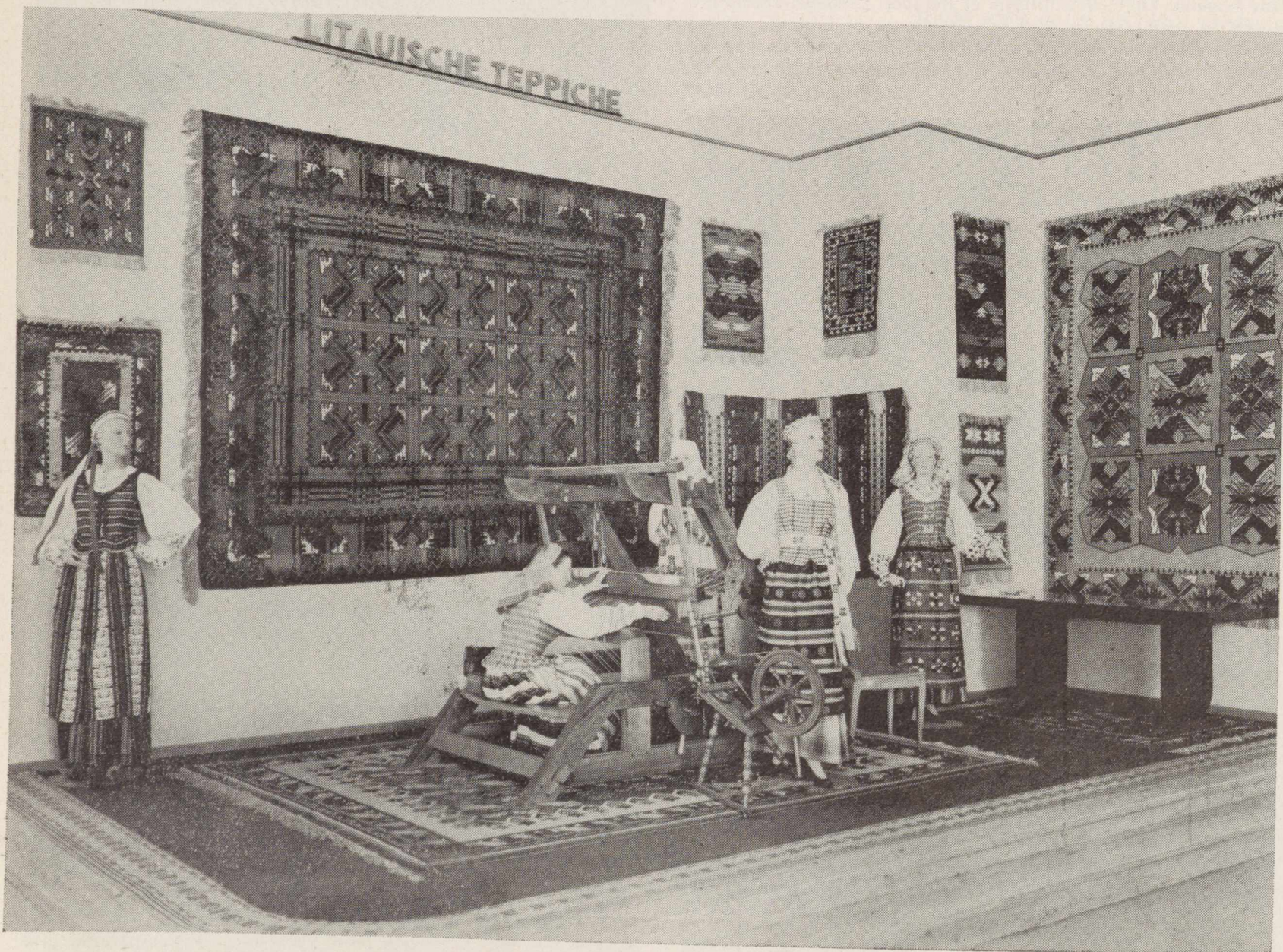
DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ

J. CICĖNAS, Omaha, Nebr.

Sakoma, laikas eina visą laiką, bet pas dail. Tamošaičius dvigubai greičiau. Užsukom pavakariu (naktį jų sodybos nerastum, ji tokia mažytė, pilka ir vos nuo žemės atšokusį), ir vėl pavakarys. Vėl kelionėn. Bet nesinori atsitraukti nuo ežero,

kuris staiga ima drumstis kaip rudėnį, net bangos atityška iki "rūmų" priebučio (buvo kadais žvejo pastoginė, dail. A. Tamošaitis pertvarkė į jaukų namelį). Nesinori palikti staklės, kur raibsta audimėliai, o palei sienas lyg burės ištiesta naujos drobės - projektai naujiems kilimams ir kt. raštams. Abiejose sodybose staklės—staklės. Nėr laiko gaišto: esi paežerėj - audi kilimus ir juostas, jei namely palei plentą - audi tautinius drabužius. Abejur yra mūsto atsargos ir abejur galima pernaktvoti. Mūs laimė, atvažiaavę radom šeiminkus paplentėj. Kieme ties šulniu būdi - liūdi dail. A. Tamošaičio darbo kopytėlė. Kol čia sandėlį pertvarkė į gyvenvietę, jis nakvodavo automobiliuje. Jau keleri metai "ūkininkaujama". Ūkis (uolos, vandens, ažuolai, gyvatės, voverys ir t.t.) jau išmokėtas. Tai jau pagrindas rytojui. Pavasarį žadama ūkis mechanizuoti, t. y. ketinama nusipirkti arklys, kuriuo būtų galima išvirtę medžiai sudoroti ir žiemą ar lietingą metą "palaikyti susisiekimą" tarp abiejų sodybų.

Kai, išklydę iš didžiojo kelio, ėmėm teirautis dail. Tamošaičių, keli užklausti ūkininkai sakėsi negirdėję, bet vienas susimąstė: "Gal lietuvis? Gal audžia?" — "Audžia". Tada gana apytiksliai nurodė. Bet jie garsūs ne tik kaip audėjai, bet ir kaip bitininkai. Sykį susimetė medų spiečius. Susėmė. Kitas. Vėl kitas. "Reika kas daryti", pasakojo dail. A. Tamošaitis, — "pristigau žinių ir dėžių". Grįždamas iš Kings-

Lietuvių skyrius Berlyno tarptautinėje parodoje 1938 metais, kuriame buvo išstatyti dail. A. Tamošaitienės darbai - liet. tautiniai drabužiai, kilimai. Šioje parodoje ji laimėjo pirmą vietą už liet. tautinius drabužius.

The Lithuanian section at the Berlin International Exhibit in 1938 where artist A. Tamošaitienė's works (Lith. national clothing and carpets) were shown. During the exhibition A. Tamošaitienė won first place for her Lith. clothing.

Dail. A. Tamošaitienė, Kingston, Ont., Kanada. Plačiau žiūr. 14 ir 15 pusl. Ji vilki Mažosios Lietuvos tautinius drabužius.

Artist A. Tamošaitienė, Kingston, Ont., Canada. See pages 14 and 15 for more about her. She is wearing the national clothing of Lithuania Minor.

"Knygnešiai", dail. A. Tamošaitienės iš-austas kilimas (prel. P. Juro nuosavybė).
"The Book Smugglers", carpet scene woven by Artist A. Tamošaitienė, now in possession of Msgr. P. Juras.

Lietuvės iš Omahos, Nebr., dail. A. Tamošaitienės austais drabužiais; iš k. d.: kapsė, vilniėtė ir zanavykė.

Lithuanian women, from Omaha, Nebr., wearing clothing woven by Artist A. Tamošaitienė. Left to right: The territorial regions of Lithuania represented are: Kapsai, Vilnius and Zanavykai.

kur kokia tautinė ar lietuvių dalyvaujama tarptautinė šventė ar kitos iškilmės. Jos išaustas tautinis drabužis, kilimas ar juosta atstovauja Lietuvai, atstovauja už vis sumaniau, nes tikrinė meno kalba. Va, vienas iš daugelio pavyzdžių: Omaha, Nebr., šventė savo 100-metį, ir keliolika tremtinių pasipuošė dail. A. Tamošaitienės išaustais tautiniais drabužiais. Spauda ir atskiri žmonės, lietuves bestebėdami, domėjosi viskuo, kas lietuviška. Ar tai ne diplomatija per meną?

Kovo diena baigiasi. Laikraštyje perskaičiau žinutę: — dail. A. Tamošaitienė sumanė naują būdą gobelenams austi. Be to, vasarą ketina pagelbėti lietuviams, norinčioms

pramokti austi. Temsta. Žinau, ten, Kanadoj, kur 1000-ties salų ežerai, įžiebama šviesa ir vėl dunksi staklės. Pastoviai, ritmingai. Raštan įaudžiama visas tremties slopumas, panemunių ilgesys ir meilė Lietuvai tėviškėlei. Tuo pat metu po dienos ūkio darbų dail. A. Tamošaitis imasi teptuko ir dažų, o gal iš šusties knygų ištraukia kurią vieną ir imasi skaityti. Beje, Plinius yra taręs, kad "iš knygų girdisi mirusiųjų nemirtingi balsai". Namų bibliotekoje (kitos tokios didelės pas jokią tremtinę neužtikau) ant sienos kabo iš tolimosios žemaičių žemės atvežta nežinomo dievdirbio išdrožinėta Dievo Kančia. Ak, anot tos liaudies dainos, teskamba staklės naujoj seklyčioj.

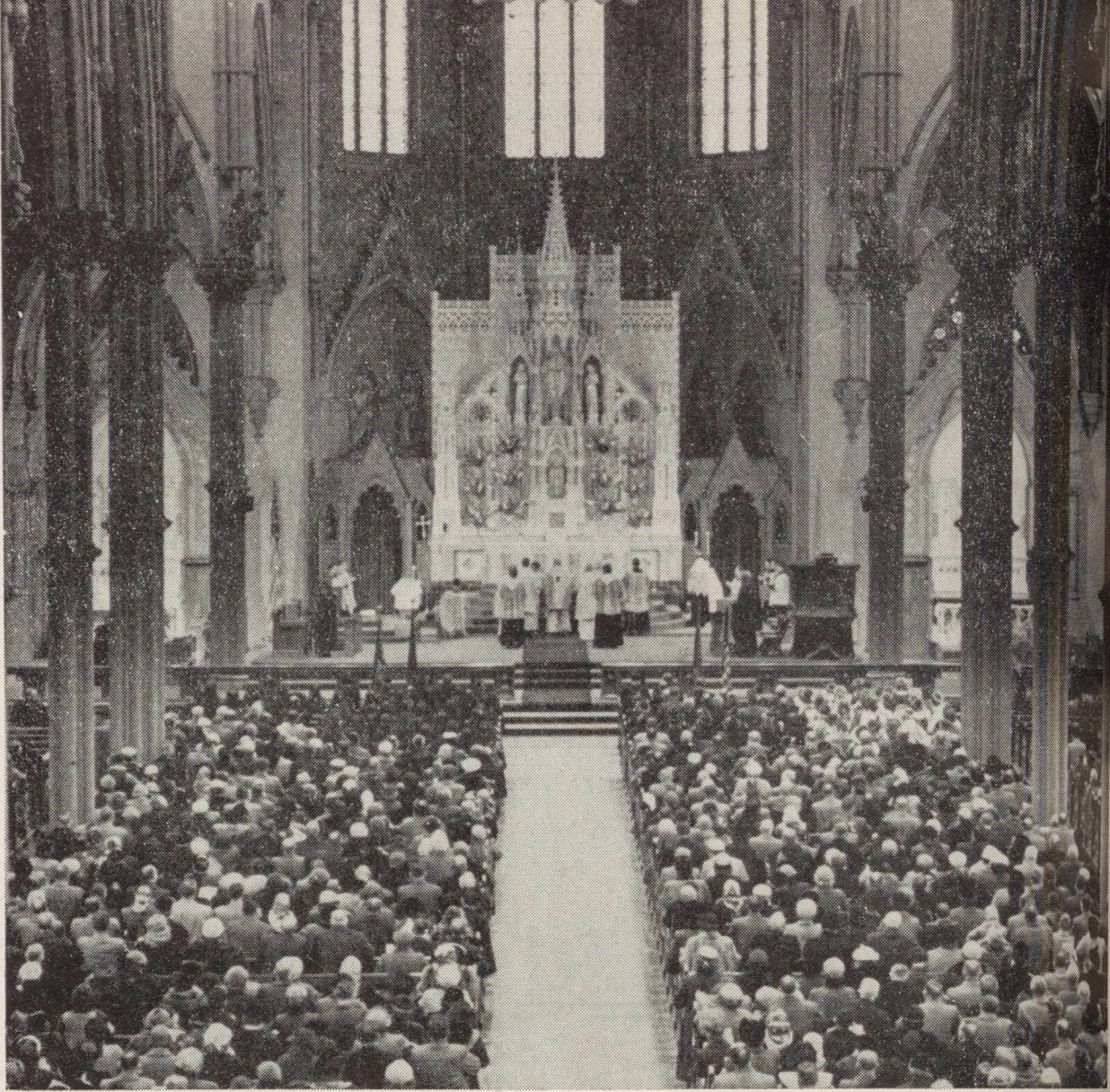

"Draugo" 1954 metų romano vertinimo komisija; iš k. d.: kun. V. Bagdonavičius, dr. J. Leimonas, K. Mockus, A. Gustaitis, Bern. Brazdžionis ir dr. J. Girnius.

"Draugas" 1954 novel evaluation committee.

Žemai - Los Angeles, Calif. jaunimo grupė (beveik visi studentai) Vasa-rio 16-sios minėjimo proga su svečiais ir vietos lietuviais; pirmoj eilėj matosi: dr. K. Alminas (stovi), ALT vietos sk. pirm. Ch. Luksis, USC kancleris dr. R. von KleinSmid, konsulas dr. J. J. Bielskis, prof. M. Biržiška ir dr. O. Norem.

Bottom: Los Angeles, Calif., group of young people (nearly all students) at the Feb. 16th commemoration with other guests and local Lithuanians.

Viršuje - Boston, Mass., ir apylinkės lietuviai Maldos Dieną, vasario 22 d., Bostono katedroje. Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė arkivysk. R. Cushing, pareiškdamas daug simpatijų kenčiančiai Lietuvai.

Top - Boston, Mass., Lithuanians in Holy Cross Cathedral during the Lithuanian Day of Prayers. Religious services and sermon were conducted by Archbishop R. Cushing who expressed a deep sympathy for suffering Lithuania and hopes for her liberation from Bolshevik slavery.

K. Gruzdo foto

Žemai - A. Sužiedėlis, Washington, D. C., Amerikos Liet. Stud. Sąjungos pirm.

Bottom - A. Sužiedėlis, Washington, D. C., President of the American Lithuanian Students Society.

Grupė studentų studijų dienų dalyvių Detroite, Mich.; iš k. d.: Gilvydis, dr. M. Žilinskienė ir inž. J. Mikaila.

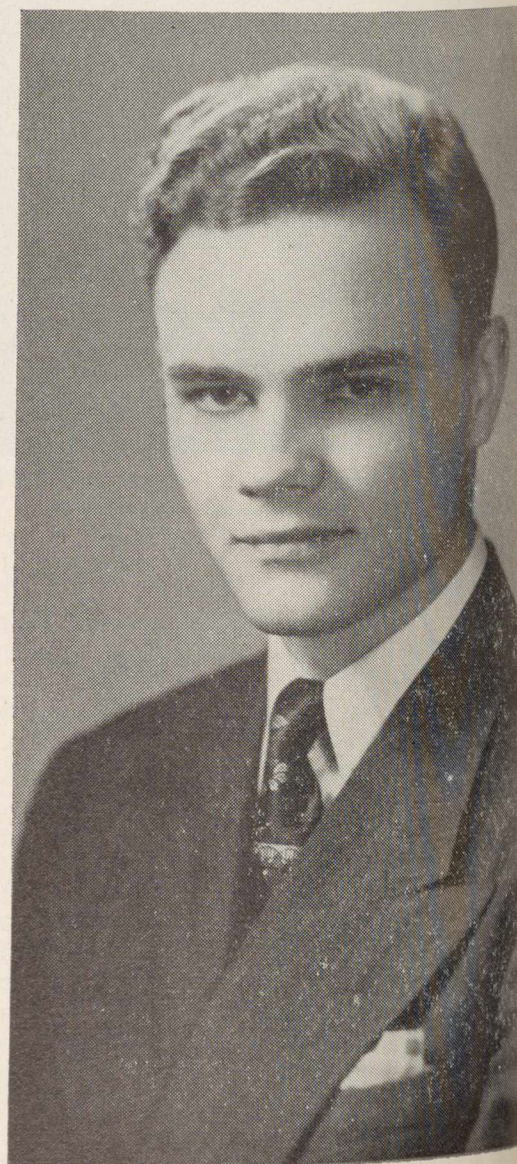
Group of students in Detroit during study conference.

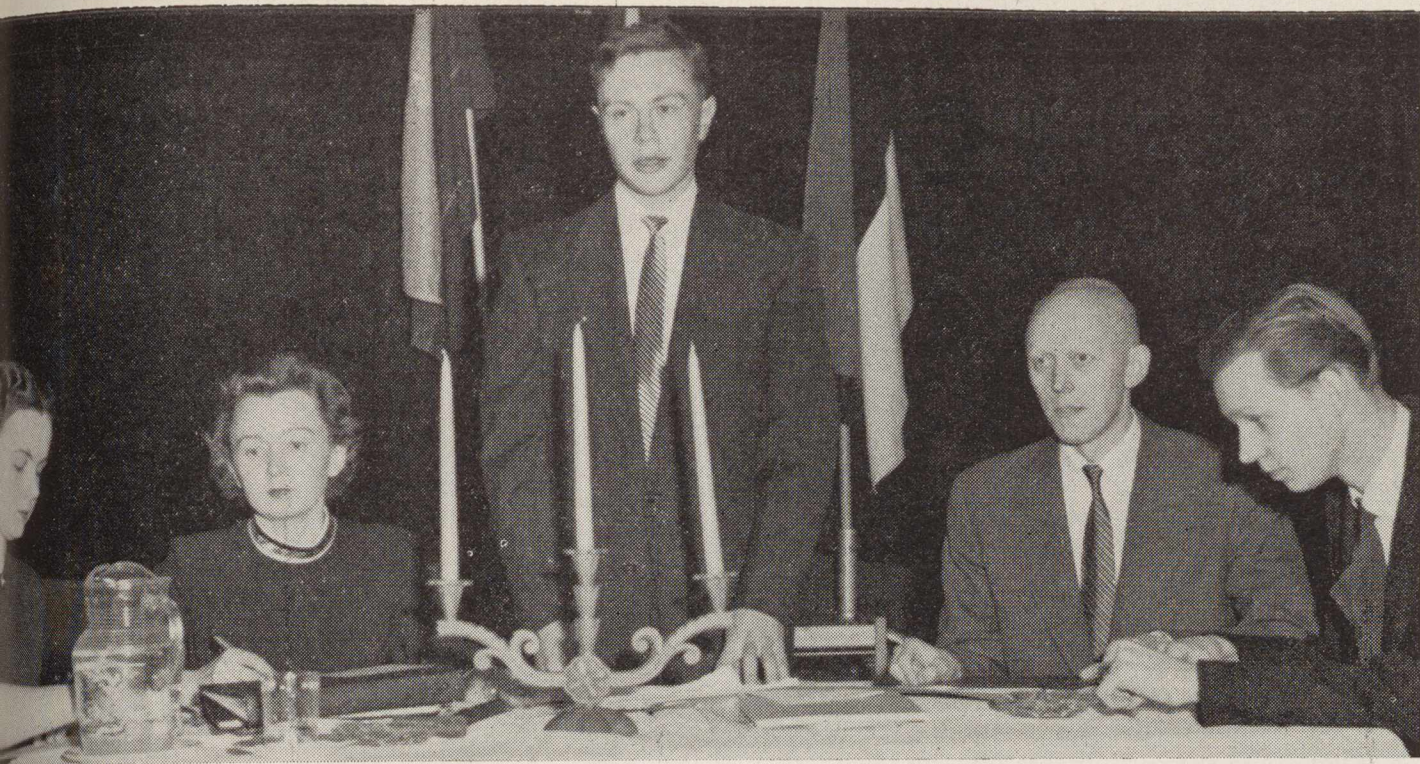

Studentų studijų dienų darbo prezidiumas Detroite, Mich.; iš k. d.: D. Prikockytė, J. Kazlauskas, Pr. Joga ir D. Šeputaitė.

Presidium at a study conference in Detroit, Mich.

V. Va'aičio foto

Viršuje - 1954 m. vasario 5 d. posėdžiavo New Yorke Pabaltijo studentai. Darbo prezidiumas; is k. d.: M. Ingelevičiutė, latvė A. Lapa, estas H. Raag, latvis J. Celinskis ir R. Kontrimas.

Top - Baltic States students presidium during a conference in New York on Feb. 5, 1954.

Dešinėje - Vl. Plečkaitis, New Britain, Conn., vietos lietuvių radijo programos vedėjas.

Right: Vl. Plečkaitis, New Britain, Conn., director of the local Lith. radio program.

Žemai - Meno ansamblio dalyviai, Philadelphia, Pa., Vasario 16-sios minėjime.

Bottom - Mixed choir, Philadelphia, Pa.

Chas. Baltrukonio foto

B. Žiūrytė, Cleveland, O., baigusi Cleveland universitetą, įsigydama medicinos technologijos specialybę.

B. Žiūrytė, Cleveland, O., recently finished a course in medical technology at Cleveland University.

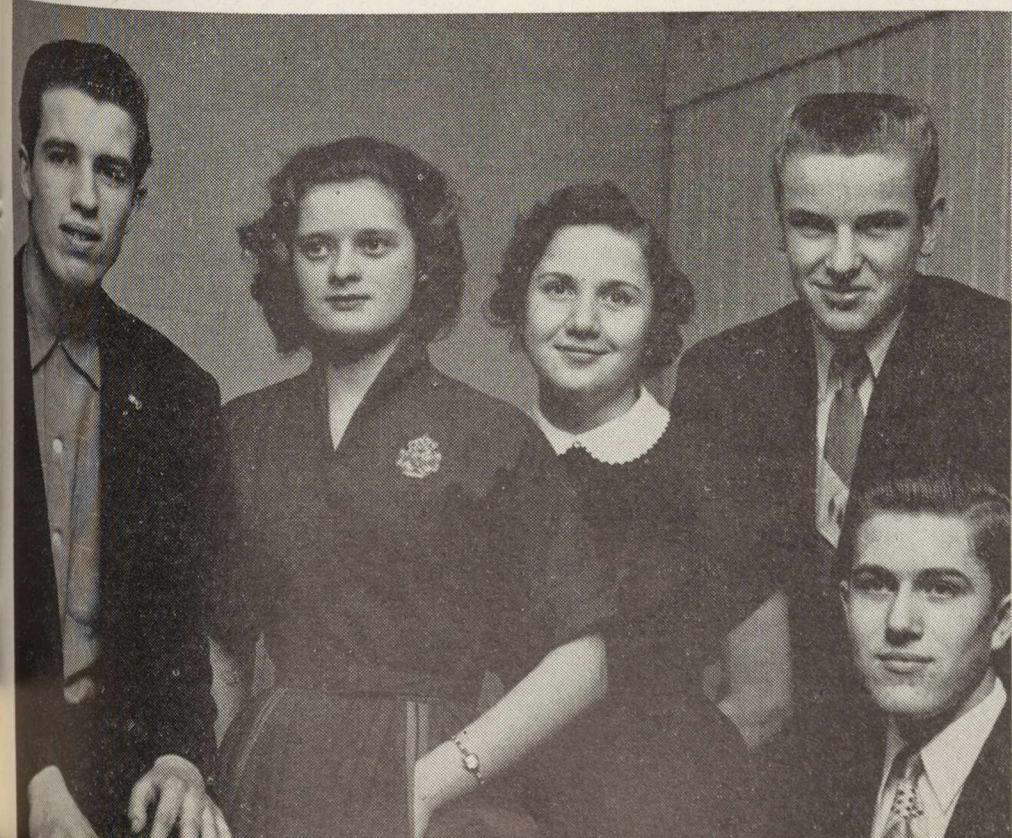
N. Conrad, Long Beach, Calif., mokytoja, kilimo iš Chicagos, gegužės mėn. išteka už Albert J. Bradford, Ranger, Texas.

N. Conrad, Long Beach, Calif., originally from Chicago, being married in May.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Cleveland, Ohio, skyriaus valdyba; iš k. d.: R. Laniauskas, L. Žilionytė, A. Balčiūnaitė, V. Grauzinis ir R. Kasperavičius.

Executive board of the high school students society "Ateitis" in Cleveland, Ohio.

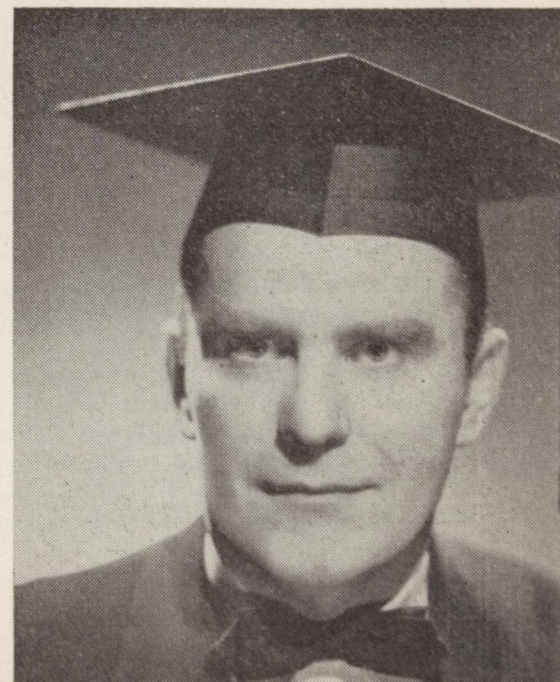
Alf. Burneika, New Britain, Conn., organizuoja vietos kultūrinius parengimus. Lietuvoje buvęs mokytojas, ilgą laiką vadovavęs Joniškio (ŠL.) pradžios mokyklai.

Alf. Burneika, New Britain, Conn., organizer of local cultural activities.

J. P. Vaičaitis, Cleveland, Ohio, Lietuvos karininkas, sausio mėn. baigęs inžinerijos institutą.

J. P. Vaičaitis, Cleveland, Ohio, former officer in the pre-war Lith. army, recently completed engineering studies.

KA VEIKIA SKAITYTOJAI

J. Tareila, Waterbury, Conn., parėmė LD 10 dol. auka; LD-noms paaukojo - A. Bruskevičius, Sudbury, Ont., - 2 dol., J. Prapuolenis, Linden, N. J. - 1.40 dol. Dr. V. J. Stack, Altadena, Calif., atnaujino LD garbės prenumeratą, atsiųsdamas 10 dol.

V. Balys, Pembroke, Ont., surado keletą naujų prenumeratorių; apylinkėje gyvena 14 lietuvių šeimų. Sutiko LD-noms talkininkauti ir ateity. D. Daunoraitė, London, Anglijoje, jau surado virš 30 naujų skaitytojų. J. Parojus, Montreal, P. Q., vien tik šiais metais prisiuntė jau keliolika naujų prenumeratorių. Trejetas lietuvių šeimų iš Columbus, Ohio, užsisakė LD per S. Viscantą.

P. A. Raulinaitis, Los Angeles, Calif., užsakė LD-nas A. Staugaičiui, Australijoje; S. Zavadskas, Boston, Mass., užsakė LD-nas M. Stankevich iš Bostono; J. Straukauskas, Adelaide, Australijoje, užsakė LD-nas L. Juodaitytei ir N. Jucytei; prof. G. Žilinskas, Waterbury, Conn., užsakė LD-nas Ritai Žilinskaitei; Br. Andriukaitis, Chicago, Ill., užsakė LD-nas J. Grabauskui iš Chicago; A. Narbutas, Los Angeles, Calif., užsakė LD V. Narbutui Anglijoje; V. Tamošiūnas, Detroit, Mich., užsakė LD J. Kavaliauskui Detroite ir O. Tamošiūnui Marburge, Vokietijoje; K. Mockus, Boston, Mass., užsakė LD dr. L. Stelmokui Vokietijoje; A. Kudirka, Brooklyn, N. Y., užsakė LD-nas I. Povilaičiui Prancūzijoje ir A. Liutkui Vokietijoje; V. Čiuprinskas, Windsor, Ont., Kanadoje, užsakė LD A. Shnerpunui Detroite; Biruta Struogis Sesnan, Brooklyn, N. Y., užsakė LD V. Struogiui iš Hempstead, N. Y.; Alice Stephens, Chicago, Ill., užsakė LD Miss G. Maczis iš Chicago; Mrs. J. Bobinas iš Cicero, Ill ir Mrs. J. Putrimas iš Chicago.

Dr. P. V. Raulinaitis, buvęs Lietuvoje advokatas, išlaikė egzaminus ir gavo leidimą verstis namų pirkimo bei pardavimo (real estate) biznyje. Šiuo metu jis dirba kartu su Charles Lukšiu, Lith. Realty Co., Los Angeles, Calif. Kreiptis: NO. 1-1654.

J. Kranauskas, E. St. Louis, Ill., lankydamsis Los Angeles mieste, buvo užsukęs į LD redakciją.

K. Karuža, Los Angeles, Calif., po sunkios operacijos jau baigia pasveikti.

O. Žadvydus, Los Angeles, Calif., jau užsisakė gen. St. Raštikio atsiminimų I dalį, atsiųsdamas LD-ny leidyklai 5 dol. O. Žadvydus, Lietuvos kariuomenės kapitonas, bolševikų buvo kalintas ir prie Červenės laimingai išvengęs mirties per masinį kalinių šaudymą.

Wm. B. Archis, Cass. Waranius, Mrs. B. Eselun, plk. ltn. J. Smith, J. A. Krancus ir St. Kalvaitis, visi iš Long Beach, Calif., išrinkti ALB vietos skyriaus valdybon.

J. V. Arlauskai, Cicero, Ill., siuvėjai, lankėsi pas Oną Samsonaitę ir kitus pažįstamus Los Angeles mieste ir buvo pasiekę San Francisco, Calif., aplankydami Arlauskienės brolių. Kartu su jais buvo atvykusi T. Baubkienė iš Cicero, Ill, turinti ten maisto produktų krautuvę.

Z. Tiknienė, E. Bartkus, J. Puikūnas, H. Bartkienė ir B. Skirienė, visi iš Los Angeles, Calif., išrinkti LRKSA vietos kuopos valdybon.

J. Uždaviny, Br. Budriūnas, J. Rugelis, V. Varnas-Varnauskas, V. Tamulaitis, Stp. Makarevičius ir R. Dabšys, visi iš Los Angeles, Calif., išrinkti ALB vietos apylinkės valdybon.

Albinos ir Juozo Belazarų, E. Hartford, Conn., paskelbtą laišką Hartford Times dienrašty kong. A. Sadlak įdėjo į Congressional Record vasario 16 d. laidoje.

L. Leveckis, Boston, Mass., užsisakydamas LD-nas 1955 metams nusipirko ir 1954 metų komplektą.

J. Jazmino, Toronto, Ont., knyga anglų kalba A Kiss In The Dark įtraukta į 1954 m. gruodžio mėn Canadiana, kur Kanados National Library įtraukia visus leidinius, kuo nors įdomius Kanadai. Canadiana yra leidžiama valstybės lėšomis kas mėnesį ir

nemokamai siuntinėjama visoms Kanados bibliotekoms.

L. Briedis, Cleveland, O., LD foto bendradarbis, persikėlė gyventi į Los Angeles, Calif., ir ta proga kartu su A. Audroniu lankėsi LD redakcijoje.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

TARYBOS RINKIMAI

JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas skelbia, kad Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai visame krašte įvyks š. m. gegužės mėn. 1 d.

Apylinkėse, kuriose dėl didelio balsuojančių skaičiaus ar ir dėl kitų priežasčių ne visi balsuotojai galėtų tą dieną savo balsus paduoti, vietinėms rinkimų komisijoms nutarus, balsavimai gali vykti ir gegužės mėn. 2 d.

Laikinasis Organizacinis Komitetas Tarybos rinkimus laiko JAV Lietuvių Bendruomenės pradinio organizacinio darbo užbaigimu ir mano, kad su Tarybos išrinkimu visos Lietuvių Bendruomenės veikimas, sąmoningiesiems lietuviams nuoširdžiai prisidedant, sekmingai pasisvers į didelį lietuviybės išlaikymo žygį.

Todėl, pabrėždamas kiekvieno lietuvi tautinę teisę reikštis lietuviybės išlaikymo organizavime, Laikinasis Organizacinis Komitetas maloniai kviečia visus Amerikos lietuvius ko skaitlingiausiai dalyvauti šiuose JAV Lietuvių Bendruomenės pirmosios Tarybos rinkimuose ir prašo kiekvieną lietuvių tuo būdu pridėti savo valią Bendruomenės organizacijoje.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse, 1955 m. kovo mėn. 25 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas:

Pirmininkas prel. J. Balkūnas, vicepirmininkai dr. M. J. Colney ir dr. P. Vileišis, išdininkas W. M. Chase, nariai K. Bielinis, H. Blazas, K. Kleiva ir J. Vilkaitis, sekretorius A. Saulaitis.

NIEKO NELAUKDAMAS MALONĖKIT ATNAUJINTI "LIETUVIŲ DIENŲ" PRENUMERATĄ 1955 METAMS.

Metinė prenumeratos kaina - 5 dol. Atnaujindamas LD-ny prenumeratą, duok pilną savo adresą. Jei keiti savo gyvenamąją vietą, malonėk tuoj duoti savo naują adresą.

Prenumeratos mokestį siųsti:
LITHUANIAN DAYS MAGAZINE
9204 So. Broadway
Los Angeles 3, Calif.

Vestuvės, krikštynos, visas šeimos šventės ir šiaip didesnius prietelių ir draugų susiėjimus įamžinkite nuotraukose!

FOTOGRAFAS A. JURAITIS
105 Cannon St., E.,
Hamilton, Ont., Canada

mielai jums šiame reikale patarnaus. Taip pat daromos nuotraukos pasams, portretai ir kit.

Skambinkite: JA 8-6686

PRAŠOME GRAŽINTI
"LIETUVIŲ TAUTOS KELIO" I TOMĄ

LD leidyklai trūksta Myk. Biržiškos "Lietuvių tautos kelio" I tomo. Jei kas iš LD skaitytojų turite pirmą tomą ir nemate įsigyti antrojo tomo, prašome jį gražinti, nes turime abiejų tomų užsakymus. Už gražintą pirmą tomą bus atsilyginta.

"Lietuvių Dienų" Leidykla
9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

IS SKAITYTOJU LAISKU

Prieš "nepakeičiamumo principą".

Adv. K. J. Kalinauskas, SLA centro valdybos pirmininkas, kelia gerą mintį. Organizacijų vadovybių nariai turėtų keistis, o ne būti visą laiką tie patys. Jei ir VLIKo bei ALTo nariai keistųsi kas dveji ar treji metai, tikrai išeitų ir vienai ir kitai institucijai į sveikatą.

Gera, kad įdėjote pasikalbėjimą kovo numery su adv. K. J. Kalinausku.

Brooklyn, N. Y. —V. Joneliūnas

Abejojo adv. K. J. Kalinausko pareiškimu

Ar gali būti tiesa, kaip kad adv. K. J. Kalinauskas pareiškia duotam savo pasikalbėjime kovo numeryje, kad SLA priklaus daugiau pusės žymesnių lietuvių veikėjų?

Chicago, Ill.

—K. Tiknis

Gera linija

Jūsų žurnalas daro gražų progresą ir veda gerą politinę liniją, visai nesimaišydama į kasdieninius ginčus. Sekmės!

Boston, Mass.

—K. Mockus

Lietuvių Dienos populiarios

Jūsų žurnalas mano studijoje labai populiarius.

Chicago, Ill.

—Alice Stephens

Patinka

Visuomet malonu gauti "Lietuvių Dienas", nes jose randu daug lietuviško gyvenimo veiklos.

Assam, Indija

—Kun. J. Svirnelis

Jūsų žurnalas man labai patinka.

Orland Park, Ill.

—Dilp. inž. B. Prapuolenis

Puikus žurnalas! Bravo vyrai esate!

Chicago, Ill.

—Dr. G. Valančius

Vertas dėmesio

"Lietuvių Dienų" žurnalas tikrai yra vertas visų lietuvių dėmesio.

Whittier, Calif.

—VI. Motiekaitis

PADĖKA

Pernai vasarą Los Angeles Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebono J. A. Kučingio iniciatyva susidaręs Komitetas man sušelpėti pravedė aukų rinkimą losangelinėje ir kitose lietuvių bendruomenėse, surinktas aukas (4.717,63—189.67 išlaidų) sumoje 4.527,96 dol. įteikė man š. m. vasario 13 d. tos parapijos salėje Vasario 16 minėjimo iškilmių proga ir jas spaudoje bei padėkos laiškais pakvitavo. Po to esu dar gavęs kiek aukų, kurias jau pats esu pakvitavęs.

Toji nelauktoji, mano tautiečių maloniai man suteiktoji parama ne tik yra man svarbi, medžiagiškai sutvirtindama mano žmonos ir mano būklę, bet dvasiškai ji mums dar brangesnė, parodydama malonius mūsų atžvilgiu aukotojų jausmus ir iš viso dar kartą išreiškdamą lietuviškąjį geraširdiškumą. Visiems aukotojams ir aukotojoms nuoširdžiai čia dėkoju, o visų pirma Šelpimo Komitetui - jo pirmininkui J. Uždaviniui, vicepirmininkui K. Lukšui, išdininkui kun. klebonui J. Kučingui, sekretoriui Dr. P. Pamataičiui, narėms M. J. Aftukienei ir A. Deringienei, nariams adv. A. Dabšiui ir Br. Gediminui ir visiems, kurie ne vien auka, bet ir darbu parėmė aukų rinkimą.

Tikiuos per daug neapvilsiąs tų, kurie remia mane laukdami iš manęs kokių kitiems naudingų darbų, jei, žinoma, amžiaus našta nebus man persunki, ir džiaugsiuos, jei sušelpimas vieno senio išsiplės į bendruomeninį paramos reikalingų senių aprūpinimą.

MYKOLAS BIRŽIŠKA

1048 W. Washington Blvd.
Los Angeles 15, Calif.

Skaitykite

TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS

visame pasauly plačiai lietuvių skaitomą savaitraštį.

Tėviškės Žiburių korespondentai Europoje ir New Yorke praneša pa-skutinius pasaulio įvykius.

Laikraštis didelio formato 8-10 puslapių.

Redaguoja dr. A. šapoka

Reikalaukite, pasiųsime 4 numerius veltui susipažinimui.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

941 DUNDAS ST., W.

TORONTO, ONT, CANADA

Pren. Kaina metams: JAV ir Kanadoje - \$4.00, užsieny - \$4.50, pu-sei metų visur - \$2.50.

LIETUVI - LIETUVE,

Ar jau pagalvojai apie savo ir artimųjų gyvybę, sveikatą ir senatvės apdraudą, ar esi SLA narys?

Ilgiau Tu negali laukti be žalos sau ir artimiesiems. Rašykis nariu į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje (SLA), seniausią ir didžiausią lietuvių patriotinę fraternalinę organizaciją, kuri

Siūlo Tau ir Taviesiems geresnėmis sąlygomis negu bet kurioje komercinės apdraudos bendrovėje:

Gyvybės apdraudą iki \$10,000 asmeniui,

Nelaimingo atsitikimo ir ligos apdraudą iki \$325 mėnesiui,

Senatvės apdraudą iki \$300 mėnesiui.

Įmokėjimai po 3 metų turi neprastiną vertę.

SLA turtas yra virš 3 milijonų dolerių. Didžiausi rezervai ir moko-moji galia.

Jei esi kitur apsidraudęs, stok į SLA narių lietuvišką šeimą draugovės nariu už mokestį tik \$2.04 i metus, nes visi mes esame vienos Motinos Lietuvos vaikai ir privalome išlikti Tėvynei lietuviams. Čia gali Tau padėti tik SLA.

Savaitinis SLA organas TĖVYNĖ siunčiamas nemokamai.

Kviečiame Tave susipažinti su Susivienijimu Lietuvių Amerikoje per šios organizacijos 365 kuopas, esančias visuose Amerikos steituose ir Kanadoje.

Šio vajaus metu prisirašiusieji SLA nauji nariai nemokamai gauna kiekvienam naudingą ir reikalingą dr. S. Biežio parašytą knygą Būkite Sveiki.

Laukiame Tavęs, Mielas Broli - Sese, ieškome pažinties su Tavim, o jeigu nežinai arčiausios SLA kuopos adreso, kreipkis į mūsų Centrą New Yorke, N. Y. Duosime adresą ir nemokamai literatūros be jokio įpareigojimo. Spręski ir veiki nedelsdamas.

LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE

307 West 30th St., New York 1, N.Y.

Former Minister Plenipotentiary of the U. S. to Lithuania Dr. Owen J. C. Norem (second from the left), and University of Southern California Chancellor Dr. Rufus B. von KleinSmid among local Lithuanian girls at the Biltmore Hotel ceremonies commemorating the independence of Lithuania.
 Buvęs JAV ministeris Lietuvai dr. Owen J. C. Norem (antras iš kairės) ir Southern California Universiteto kancleris dr. Rufus B. von KleinSmid lietuvių tarpe Biltmore viešbuty minint Vasario 16-ją Los Angeles, Calif.; iš k. d.: D. Šimkevičiūtė, dr. O. Norem, D. Karaliūtė, dr. R. B. von KleinSmid ir A. Markevičiūtė.

The Baltic Case and the United Nations

By VYTAUTAS STAŠINSKAS, New York, N. Y.

Almost ten years ago, on June 26, 1945, in the San Francisco Opera House, the United Nations was established amid expressions of exalted hopes and enthusiastic good wishes. It was widely believed then that the edifice of a lasting peace could be built upon the basis of friendly international co-operation with the Soviet Union. Such proof to the contrary as was already then amply available—the Soviet-Nazi alliance; aggressions against Poland, Finland, and the Baltic states—was dismissed in the mood of forgiveness and good feeling toward a wartime “ally.”

Not that there were no doubts voiced at the time as to the ability of the United Nations, from a practical point of view, to cope with its responsibility, as announced in Article 1 of the Charter, “to maintain international peace and security . . . (and) to take effective collective measures . . . for the suppression of acts of aggression”—a goal that the old League of Nations was accused of having been unable to achieve and that the new organization was now expected to implement.

But more than apprehensions of a practical nature worried all

those who viewed the whole issue as being essentially a moral one. They thought that the new international organization was being created with the sole purpose of accomodating a convicted international criminal, Soviet Russia, which had been ousted from the League of Nations for aggression against Finland. It was evident that no other way was found to spare Russia the consequences of the League's verdict than to liquidate the League itself and to inaugurate a new international body with Russia in the role of its honored member and principal sponsor. Confirmation of those suspicions was soon found in the words of Sean Lester, last Secretary-General of the League of Nations, who said in his report for 1945: “The League might have been reconstructed . . . but that was apparently impossible for political reasons.”

It is precisely because of these “political reasons,” so clearly discernible in the whole proceedings, that the establishment of the United Nations was regarded with particularly grave foreboding by Lithuanians and their Baltic friends, the Estonians and Latvians. They had been dutiful members of the League of Nations, but now

V. Stašinskas, New York, N. Y., Vice-Consul of Lithuania, with his wife Aldona. See his article on Page 19.

V. Stašinskas, New York, N. Y., Lietuvos vice-konsulas, su žmona. Žiūr. įo str. 19 psl. V. Maželio foto

they found themselves excluded from the successor organization. What could those victims of Soviet

aggression expect from it and what hopes could they entertain for redress, if only a moral one for the

time being, of the wrong done unto their countries, when Russia was now one of the main pillars of the new order of things?

At this time, as the tenth anniversary of the United Nations is about to be celebrated in San Francisco, numerous voices of disappointment over the UN's achievements in the past decade are being heard. It is pointed out from many sides that friendship and co-operation with Soviet Russia have proved

to be a delusion and that the collective security scheme has all but completely failed. And, since the United Nations never undertook to consider their countries' fate, the Balts feel that it has forsaken them.

It is true, of course, that the question of Soviet aggression against Lithuania, Estonia, and Latvia, one of the most cruel and genocidal of our times, was never taken up by the United Nations directly. Nu-

(Continued on Page 25)

Lester Titus (fourth from left), Mayor of the City of Paterson, N. J., is shown presenting the signed proclamation, proclaiming Feb. 16, 1955, as Republic of Lithuania Day in the City of Paterson, to the Committee.

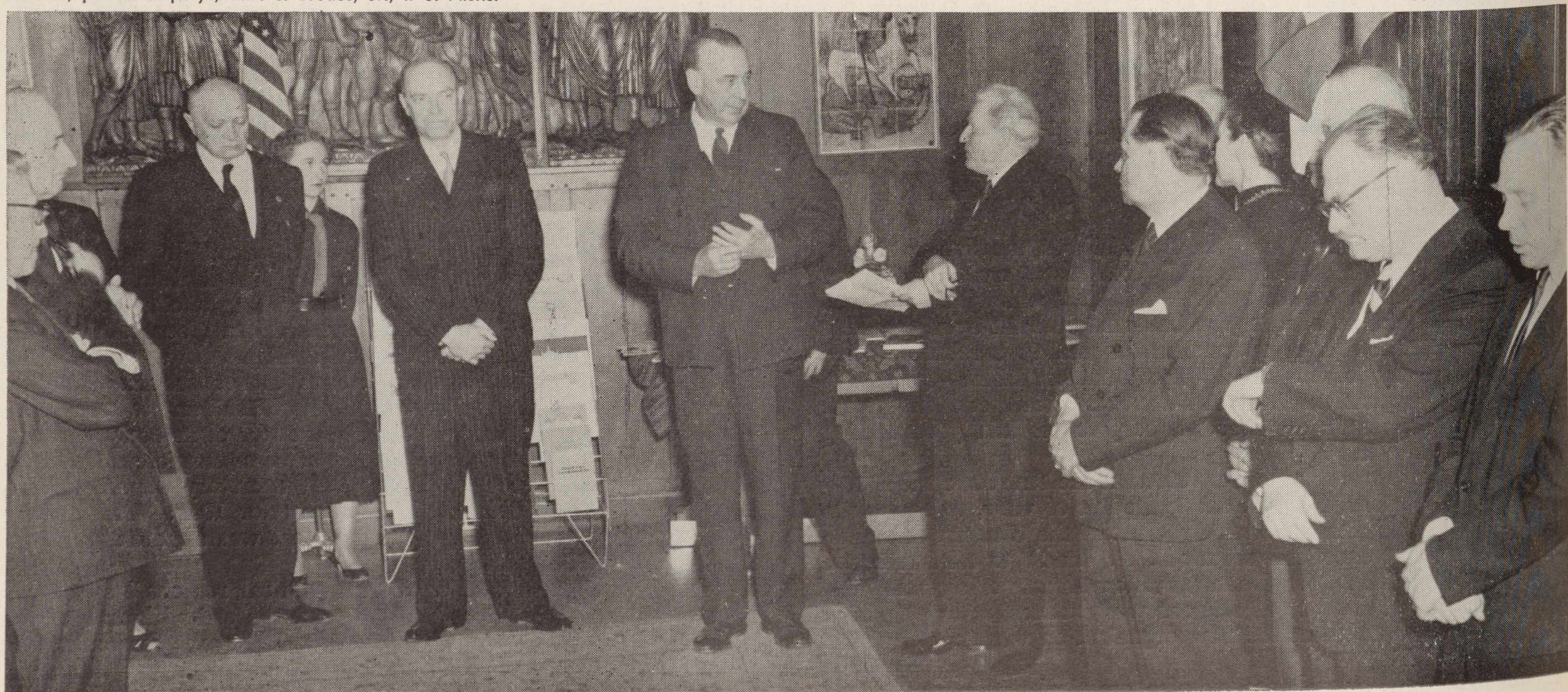
Lester Titus (ketvirtas iš kairės), Paterson, N. J., miesto burmistras, paskelbia Vasario 16-ją Lietuvos Respublikos Diena, įteikdamas vietoj lietuvių delegacijai savo išleistą proklamaciją; iš k. d.: S. Stanaitis, kun. V. Demikis, V. Yustas, burm. L. Titus, A. Gudonis, kun. kleb. J. Kinta, J. Sprainaitis ir M. Ragauskas.

Committee for Free Europe Chairman W. H. Shepardson (center) and representatives of Soviet enslaved nations with Lithuanians in New York on the occasion of the commemoration of Feb. 16th.

Laisvosios Europos Komiteto pirm. W. H. Shepardson (vidury) ir eilės pavergtų tautų atstovai su lietuvių veikėjais New Yorke, minint Vasario 16-ją; iš k. d.: albanų atstovas H. Dosty, lenkų atstovas K. Popiel, Lietuvos gen. konsulas J. Budrys, Latvijos Laisvės Komiteto pirm. V. Masens, LEK pirm. W. H. Shepardson, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, plk. J. Šlepetys, adv. S. Bredes, Jr., ir J. Aistis.

V. Maželio foto

The Baltic Peoples Will Regain Their Independence

STATEMENT BY THE SECRETARY OF STATE J. F. DULLES

"The peoples of Lithuania, Latvia and Estonia will commemorate this year the thirty-seventh anniversary of the declaration of their national independence. On this occasion I would like to express to them the deepest sympathy and warmest friendship of the American people. Despite the efforts of Soviet rulers to hide the nature of their administration in the Baltic States, the plight of the Baltic peoples is much in our thoughts.

"There are many signs that the Baltic peoples have successfully resisted the devices of Soviet terror and propaganda intended to destroy their patriotic and religious allegiances. By the nonviolent but stubbornly insistent expression of their human aspirations, the captive peoples are showing their rulers the hopelessness of continued disregard of basic human rights.

"Through our contributions to the material and spiritual strength of the Free World, we seek to create conditions under which the right of the Baltic peoples to resume their place in the community of free nations will be universally respected. We are convinced that a world community in which the Baltic peoples are free to choose their own form of government and their political and economic institutions is likely to be one which will assure peace, with justice, for all nations, large and small."

May the Light of Freedom Reach Every Dark Corner of the Earth

The following is an excerpt from the prayer offered by the Very Rev. J. Baikūnas at the opening session of the Senate on February 15, 1955:

"Stretch forth Thy hand, we pray, and deliver the suffering nations from slavery and tyranny. Grant freedom to Lithuania; joy and peace to her people. May she rightfully be restored to her place in the family of free nations.

"Make America, Thy chosen channel of blessings to the persecuted, Thy instrument of peace. May all peoples live with hope and assurance that the light of freedom which burns in America will reach every dark corner of the earth."

The following is an excerpt from the prayer offered by the Very Rev. F. M. Juras at the opening session of the House of Representatives on Feb. 16, 1955:

"As the ruthless forces of atheistic communism seek to extinguish the flame of freedom in the hearts of men and the dark clouds of war

Windsor, Ont., Canada, Mayor M. Patrick, left, shown with Lithuanians commemorating February 16th.
Windsor, Ont., Canada, burmistras M. Patrick (kairėje) su ALT pirm. L. Šimučiu ir kitais vietos lietuviais Vasario 16-sios minėjimo proga Windsor mieste; iš k. d.: burm. M. Patrick, I. Varikojtė, L. Šimutis ir vietos LB pirm. V. Kačinskas.

Msgr. P. Juras, Lawrence, Mass., (second from the left) opened U. S. House of Representatives with prayers on February 16th. Left to right: Congressman T. J. Lane, Msgr. P. Juras, Speaker S. Rayburn, and Majority Leader J. W. McCormack. See this page for excerpt from Msgr. Juras prayer.

Prel. P. Juras, Lawrence, Mass., (antras iš kairės), vasario 16 d. JAV Kongreso Atstovų Rūmuose sukalbėjęs maldą, su kongresmanais; iš k. d.: kongr. T. J. Lane, prel. P. Juras, Atstovų Rūmų pirm. S. Rayburn ir daugumos vadas kongr. J. W. McCormack. Žiūr. prel. P. Juro maldos ištrauką šiame puslapy.

Msgr. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y., left, who opened the U.S. Senate with prayers on February 15th, is shown with U. S. Congress Chaplain Dr. F. B. Harris; in the middle is Sen. Herbert Lehman. See this page for excerpt of Msgr. Balkūnas' prayer.

Prel. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y., (kairėje), vasario 15 d. sukalbėjęs maldą JAV Senate, sveikinasi su JAV Kongreso kapelionu dr. F. B. Harris; vidury - senatorius Herbert Lehman. Žiūr. prel. Balkūno maldos ištrauką šiame puslapy.

Reni Photos

threaten to black out our entire world, when the freedom loving people of Lithuania and many other enslaved nations mourn under the bondage of heartless communistic regime and many souls are disturbed by fear and uncertainty of the future, we pray Thee, O most merciful Father, to direct our President, presiding officers, Members of Congress, and all others, who share with them the responsibility of leadership, to bring light to those in darkness, relief to those in chains, and freedom, peace, and happiness to our troubled and tortured world."

The Wagon

By JUOZAS TYSLIAVA

*Four gray wheels and two bay horses
Hasten up the hill;
A man's years are not accustomed
Ever to stand still.*

*Sunshine gilds the beasts and wagon,
Wheels and hoofs cut weeds;
O'er the world speed on fleeting
A man and his steeds.*

*Whirling winds whine, wail, and whistle
From a mountain bare:
Is that you, o Fortune, Fortune,
Standing headless there?*

*Four gray wheels and two bay horses
Speed the human load,
Up and down the all-observant
Silent serpent-road.*

Translated by NADAS RASTENIS

ACTION

By KAZIMIERAS STANKEVICIUS

It all happened sometime in 1945. We were a few days out of Tacloban, Leyte, in the Philippine Islands. Our ship was the USS Wachapreague, an attack PT tender, with a cargo of ninety thousand gallons of high-test aviation gasoline, torpedoes, and other ordnance. I was then a seaman aboard this highly explosive vessel, though I can't say that I or any of the crew were particularly worried about it, since we were too inured to the routine of constant danger. But there were moments when the sloshing of gasoline awash on the decks made us think.

Our ship convoyed and gassed a squadron of PT boats whose job was to patrol the Philippine coast for Japanese shipping, and we had already come through the New Guinea campaign and were some months at sea.

Our destination that day was an inlet off of Surigao Strait, where we were to relay information to the fleet, which was then about to come to a showdown with the remnants of the Japanese navy. We came to anchor and were met by the usual troop of bumboats (native outriggers), bearing everything from chickens, bananas, to bolos, fruits and monkeys. As a seaman I was engaged in the dullest job aboard ship, that of washing down bulkheads with water and boiler compound; and while others of the crew gaped and bartered with the natives over the side, I had to stick to my post and scrub.

"Here, here, back to your work. Turn to! We'll have none of that," boomed out the first lieutenant, gingerly stepping down from the boat deck and confronting the crowd of sailors swapping goods with the gooks.

The electricians, radiomen, motor machinists, and whoever else could

steal a moment from work, promptly cleared the decks and order was restored. I couldn't help but feel glad about it. And pretty soon over the ship's public address system came the captain's authoritative voice: "Attention all hands, there will be no further trading with the natives." And maybe he was right, because, if allowed, I'm sure we would have traded off our mattress sacks, shirts, cigarettes, and every other movable object, and wound up with a pile of junk.

Well, there we were, riding to anchor, our PT boats tied alongside, the ships boats at the boom, the gangplank down, the watch set, and the ship's work in progress. It promised to be another dull and routine tour of duty. And scarcely anyone imagined that this placid harbor, with its verdant mountains and trees around, could become a howling death trap.

In the late afternoon I relieved the port lookout watch on the flying bridge. It was a duty I had been accustomed to for long, weary months.

"Here you are," said Thompson, the young Oklahoma sailor I was relieving. "It's all yours," and he gave a smile that only a man who has stood his four hours can give to a man who has his stint before him.

My reaction was characteristic: "Go to hell."

He shoved the sweaty binoculars into my hands and I clambered into the lookout's seat, put on the earphones, also sweaty, and prepared for a lethargic dog day. The sun blazed down with a terrific intensity and I soon felt my own sweat seeping into my eyes, and the heat rash in my armpits prickled up. The usual shipboard sounds—banging hatches, ship-fitters using their torches, blowers, the deck force chipping paint—filtered dully through my earphones, and I was waxing dreamy. The heat waves through

my binoculars only lulled me into a deeper torpor.

Suddenly a great bird with queer markings darted down from the blue emptiness and swooped over my head. It all happened in an instant. I was about to form some mental impression, when an anti-personnel bomb burst off the starboard bow and rocked a PT boat anchored near by. The bird was a Japanese Zero fighter. I was electrified with shock and frenziedly reported the plane to the bridge, but there was already a deafening commotion there. General quarters clanged out, the public address system alternately blared out: "Bogey! Bogey! Man your battle stations! Cast off all lines!" A barrage of conflicting reports swamped the bridge. The PT's cut their lines and cast off like a swarm of green fish; there was a roar of motors and the smell of ignited gasoline; the ship's boats were crazily hauled aboard. We were getting under way, lines trailing, gangway hanging, anchor dragging!

I was relieved of my station and rushed to general quarters. We were all impersonal machines now, greased to do the job we were trained for, though none of us could shake the vague terror settling over our minds and limbs. I raced to the after five-inch and helped tear its canvas covering off, someone switched the current on, and it began to turn in a circle, its black muzzle searching the heavens above. I vaulted to the platform in my position as first-loader. The tough boatswain mate, somehow no longer tough, took his seat in front of me as pointer. Higgins, the first-class, took the opposite side, the others all hopped to their stations.

"Fire at will! Let 'em have it boys!" thundered the bridge. We were under way at flank speed.

The ship shook, shivered and creaked with every blast of the five-inch, the rattle of the fifty-calibers, the forty-millimeters, and the vomiting twenty-millimeters. I turned and twisted on the platform, wrenching loose projectiles from the rack in back of me and banging them into the breech, where they were automatically forced into firing position with a charge of powder behind them. Each time I loaded the rifle I slapped the boatswain mate pointer on the back and his blue denim shirt was soon black with my oily finger marks. I must have slapped his shoulder off of him that day. In the roar of gunfire I couldn't see the enemy or hear him, but I knew he was there and we were giving him a hot welcome. The vague terror still gripped us all—a dread of death perhaps—but we worked with a fury.

Men under fire turn into their essential selves. First Lieutenant Crowell had his helmet on backwards, his Mae West flapped in the wind, as he gravely but speedily loaded the port twenty-millimeter for Seaman Second-Class Dawson, the ship's shirker and general incompetent, who was now strapped into his post as gunner. Charlie Gibbs, the drawling lad from Pochahontas, Arkansas, gleefully caught the red-hot casings as they were ejected from the breech of the five-inch and deftly flung the sizzling metal into a lookout tub. This apparently was what the good God had made him for. Warrant Officer Larson, chronically seasick, waxen-faced, scurried from port to starboard in a quandary, though what

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC.

The 10th day of August, 1940, is regarded as the official date of the formation of the Lithuanian American Council. On October 15, 1940 the late President Franklin D. Roosevelt granted an audience at the White House to a Lithuanian delegation composed of representatives of various political and ideological groups which came to see the Chief Executive of the United States Government about the fate of Lithuania. The President then expressed his firm belief that Lithuania shall be free again and praised the efforts of Lithuanian Americans to help achieve this end.

The principal aims of the Lithuanian American Council, as formulated in its by-laws, are to unite all democratic forces of Lithuanian Americans for the common task of supporting and promoting the principles of American democracy among the Lithuanian nationality group in the U.S. and to render moral and material aid to the people of Lithuania in their struggle

his specific duty was, I couldn't say. In a way, I suppose, he symbolized the ship's frenetic activity.

We were now in the open sea and still keeping up the running fight. Periodically we could see the speck of a darting enemy aircraft high in the sky and our guns pumped tons of bursting metal somewhere up there. As first-loader I had already accounted for a hundred or more five-inch projectiles. They were greasy and getting heavier by the moment—a slip and we might all be blown to bits. In a lather, grimy, my hands black and bloody from the timing devices on the noses of the projectiles, I worked like a Soviet laborer in an arms factory. There was one thought foremost in my mind—to load; emotionally I was tense, electrified, aware of an unknown doom overhead. The ship, its bulkheads rattling from the concussions, plunged on, a boiling wake astern . . .

The USS Wachapreague, like a snarling whelp returning to the pack, cruised into Leyte Gulf, her scattered PT's in a zigzag around her. We were safe with the fleet. The filthy, shabby town of Tacloban was a sight for sore eyes, and the jungle of palms on Samar—scene of beer parties on quieter days—was an Eden in the sweltering heat. On deck we all looked at each other closely for the first time in hours, black faces, torn shirts, weary—there was still a general daze, though there were already signs of awakening. "God damn!" blurted a sailor ridiculously. The tension was gone. The decks of the old Wachapreague were a litter of casings, shells, cork. Gradually, as if subconsciously, the tableau dissolved, the men doffed their war gear and went each his own way, silently. The deck force, the boatswain whips included, stretched out where they were, in the gun tubs, on the gun mounts, under the boats, on the after deck, and joined in a communion of exhaustion. I never slept so well in my whole life, pillowless, on the inflexible hardness of the steel deck.

Members of the Executive Board of the American Lithuanian Council, Inc.; l. to r.: M. Vaidyla, Treasurer; Dr. P. Grigaitis, Secretary; L. Šimutis, President; A. Olis, Vice-President. For more about ALC see this Page.

Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdyba; iš k. d.: išd. M. Vaidyla, sekr. dr. P. Grigaitis, pirm. L. Šimutis ir vicepirm. A. Olis. Plačiau apie ALT žiūr. šlame psl.

for freedom as well as to those Lithuanians who managed to escape from Communist tyranny or were deported to Russian slave labor camps.

The Lithuanian American Council consists of representatives of the four major ideological groups of patriotic Lithuanian Americans: The Lithuanian Roman Catholic Federation of America, the Lithuanian Social-Democratic Federation of America, the National Lithuanian Society of America and the National Lithuanian League of America; and the two largest Lithuanian fraternal associations: The Lithuanian Alliance of America and the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America. It has branches in many cities and towns from the West to the East Coast of the U.S. Hundreds of local benefit societies, political and cultural clubs, labor union locals and other associations throughout the country are affiliated

ed with the Council.

Besides its headquarters in Chicago, the Lithuanian American Council maintains the Information Center, an agency for public relations and contacts on the East Coast.

During the first years of its existence, the main objective of the Lithuanian American Council was to prevent the United States from yielding to pressure by the Soviet Union to obtain recognition of its claim to Lithuania and the other Baltic States. Even after the war, the Lithuanian American Council had to be on constant guard against Soviet efforts to induce the great democratic powers to sanction the annexation of the Baltic States.

The cessation of hostilities found tens of thousands of Lithuanian refugees in Western Europe without proper care and protection. The Lithuanian American Council immediately took steps with the authorities in Washington to guarantee them safety from extradition to the Soviets. To help take care of their needs, the Council took initiative in creating a special organization, called the United Lithuanian Relief Fund of America. When the question of permanent settlement of refugees arose, the Council did not spare its efforts in support of legislation permitting as great a number of Lithuanian refugees as possible to enter this country.

The most recent achievement of the Lithuanian American Council was the creation of a Congressional committee to investigate the facts and circumstances pertaining to the seizure and forced incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. After having made the decision to seek Congressional authorization of such an investigation, the Lithuanian American Council worked strenuously for several months until the House of Representatives gave its unanimous approval. Then the most important and complicated

phase of the program followed, the one of locating, gathering, checking and preparing witnesses and documents to evidence the Soviet aggression and fraud against Lithuania and her people. In more than a year of painstaking work, an impressive amount of material was compiled, in addition to the oral testimony given at the public hearings. Nothing on such a large scale, in behalf of the Baltic nations, had been accomplished before.

There were many other cases in which the Lithuanian American Council stepped out in defense of the rights of the Lithuanian people and the interests of this country. It can be mentioned that the Lithuanian language broadcasts, as well as broadcasts in the Latvian and Estonian languages, and the Baltic representation on the Committee for a Free Europe, were established mostly as a result of the successful efforts by the Lithuanian American Council.

At the present time, the chief concern of the Council is that the Congressional investigation into the Communist aggression be continued and its findings be used to initiate an action within the United Nations to force the Soviets to withdraw from the territories unlawfully held.

Plenum meetings of the Lithuanian American Council are held once a year. Four national conventions of Lithuanian Americans were sponsored and organized by the Lithuanian American Council.

The most ardent desire of the Lithuanian American Council is to see Lithuania liberated from the claws of ruthless Soviet imperialism and given a chance to live again as an independent and democratic republic.

P. T.

American Lithuanian Council, Inc., made many efforts to introduce H. R. 346 and H. R. 438 into the U. S. Congress. The result was the formation of a special Congressional Committee with Charles J. Kersten as Chairman to investigate the Communist occupation of Lithuania and other countries. The picture shows members of the American Lithuanian Council greeting Congressman Charles J. Kersten upon his return from the fact finding journey to Europe.

ALT daug įdėjo pastangų praversti JAV Kongrese rezoliuciją (H. R. 346 ir H. R. 438), kuriomis remiantis buvo sudaryta speciali Kongreso Komisija, vad. Charles J. Kersten, ištirti Lietuvos ir kitų kraštų komunistų okupaciją. Nuotraukoje matome ALT centro valdybos narius pasitinkant kongr. Ch. J. Kersten sugrįžtant iš Europos po vienos iš jo kelionių renkant medžiagą savo vad. Komisijai. Iš k. d.: A. Rudis, Miss Kersten, L. Šimutis, Ch. J. Kersten, Mrs. J. Kersten, M. Vaidyla, dr. P. Grigaitis, B. Darlys ir M. Kižytė.

Prof. M. Biržiška being presented with \$4,527.96, a gift from Lithuanians from all over the world (except occupied Lithuania), as a token of appreciation for his contributions to the Lithuanian cause. The check was handed to him in Los Angeles on Feb. 13th during commemoration of Lithuanian independence day.

Prof. M. Biržiškai sušelpiti komitetas, baigęs savo darbą, įteikia viso pasaulio lietuvių auką (\$4,527.96) nusipelnusiam tautos darbuotojui. Aukos įteikimas įvyko Los Angeles mieste vasario 13 d., minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę; iš k. d.: M. Aftukienė, kun. kleb. J. Kučingis, komiteto pirm. J. Uždavinys, prof. M. Biržiška, B. Biržikienė, B. Gediminas, A. Deringienė, Ch. Luksis ir A. Dabšys.

Pr. Gasparaičio foto

John Jeannette, middle, Windsor, Ont., Canada, local CBE radio station's "Traditional Echoes" program director, a great Lithuanian friend, with two local Lithuanians.

John Jeannette (vidury), Windsor, Ont., Kanada, vietos CBE radijo stoties "Traditional Echoes" programos vedėjas, didelis lietuvių bičiulis, talkininkaujas vietos liet. radijo programų pravedimui; iš k. d.: V. Tautkevičienė, J. Jeannette ir nuolatinė liet. radijo programų sudarymo talkininkė O. Ražauskienė.

Patrick McNamara, U.S. Senator from Michigan, speaking at the commemoration of Feb. 16 in Detroit, Mich.

JAV Kongreso senatorius iš Michigano stojo Patrick McNamara kalba Vasario 16-sios minėjime Detroite; prie prezidiumo stalo matosi: F. Motuzas, ALT centro vald. pirm. L. Šimutis, kun. Br. Dagilis ir kt.

HIGHLIGHTS OF LITHUANIAN HISTORY

LIUTAURAS

The Founder of an Illustrious Dynasty

By V. Adomaitis, Los Angeles, Cal.

With the death of Traidenis, no general upheaval occurred in Lithuania as after King Mindaugas. It is probable that Traidenis' brother or sons were automatically in line for succession to the throne of Lithuania. Several individuals held

power for short periods of time until conditions clearly showed whom destiny had chosen as the most capable ruler.

It is remarkably interesting that the reins of authority passed peacefully through many hands, with eventually the responsibility for guiding the Lithuanian State being given to Liutauras. There is an element of uncertainty as to the correct form of the name given this progenitor of the later great princes of Lithuania. Ancient Lithuanian tradition holds that he was a relative of Traidenis and the father of Vytenis and Gediminas.

Meanwhile the wars on the west-

ern frontier of Lithuania continued without interruption. It seems that all Lithuanians from the powerful princes to the ordinary freeman had accepted the philosophy of keeping internal politics out of vital national issues and serious decisions regarding foreign policy. No matter what rearrangements were to occur within the Lithuanian kingdom, no hint of internal problems was to be given its enemies. The historical records of the time list many forays of the Teutonic Knights into Lithuania's Samogitian and Highlander regions but no mention whatsoever is made of the ruler.

The first direct penetration into Lithuania was initiated by the German Teutonic Knights in 1282 across the Nemunas River. Previously only the auxiliary Livonian branch of this military machine had made direct attacks from the north. Now the major forces of German aggression were at hand. The general advance into Lithuania itself was begun. Numerous castles were built that were to serve as stepping stones for the entire conquest of Lithuanian lands and the enslavement of the inhabitants. In 1293 Tilsit and Ragnit were established as bastions for the eastern advance. However the Lithuanians, the last of the Aistian people, fully understood the significance of the creeping network of strongpoints. Immediately they erected their own fortresses at strategic points to neutralize the German efforts. Even the cause of Old Prussia was not yet deemed lost and the Lithuanians incessantly raided German strongholds liberating many slaves. The latter usually withdrew with the returning legions to be offered freedom and friendship by their fellow Aistians in Lithuania.

PLEASE RENEW YOUR SUBSCRIPTION FOR 1955 WITHOUT DELAY.

Subscription: \$5.00 per year.

When renewing, be sure to include your full address.

Write to:

Lithuanian Days Magazine
9204 S. Broadway
Los Angeles 3, Calif.

LITHUANIANS MAKE NEWS

J. Jankus, Rochester, N. Y., has won the 1954 literary prize of \$500, given annually by the Lithuanian Writers' Association, for the novel *Namas geroj gatvej* (The House on a Good Street).

Msgr. P. C. Marcinkus, Cicero, Ill., has been appointed secretary of the Apostolic Nunciature in La Paz, Bolivia. Ordained in 1947, he has served in the Vatican Secretariat of State for the past two and half years.

A. Budrys, New York, N.Y., son

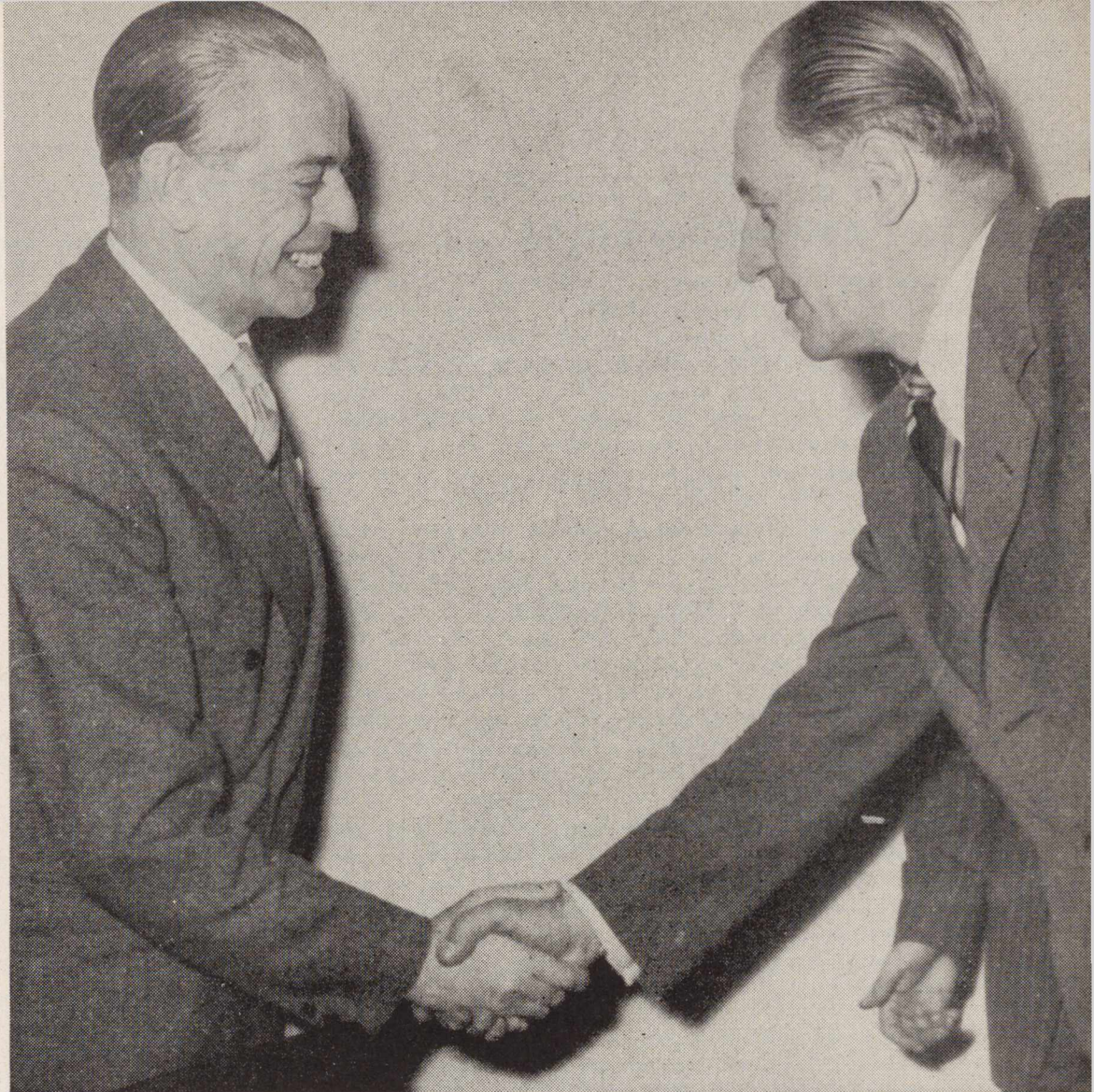
of Lithuanian Consul General and Mrs. J. Budrys, is a professional short story writer. His short stories have been already appeared in 42 American magazines.

E. Waitkus, Baltimore, Md., the Orioles' impeccable first baseman, has been signed for the same salary he received last year, believed to be in the \$13,000 - \$15,000 range. The 34-year-old Lithuanian glove ace went errorless last season. He was the only first sacker in the American League whose record was spotless.

The Nemunas Publishers of Chicago, Ill., have started a new art and culture magazine *Užuolanka* (The Bending).

A. O. Shallna, Boston, Mass., Consul of Lithuania and a prominent Lithuanian attorney, has been elected to the executive board of the Bar Ass'n for the County of Middlesex.

V. Verikaitis, Toronto, Ont., Can., bass baritone of promising calibre, has a regular spot with the CBC on *Songs of My People*, a CBC production highlighting the music of Europe. He is one of the few students at the Royal Conservatory able to support his music studies by music alone. Under the auspices of the Ont. Dept. of Ed. he has toured various areas in the province with concerts.

Dr. G. Martino (left), Foreign Minister of Italy, shaking hands with S. Žymantas from England when the latter visited Rome to attend the Executive Board session of the Association of Liberals; he represented the Committee of Liberals in Exile.

Dr. G. Martino (kairėje), Italijos užsienio reikalų ministeris, sveikinasi su S. Žymantu iš Anglijos, kai jis 1955 m. sausio mėnesį buvo nuvykęs Romon į Liberalų Internacionalo Vykdomojo Komiteto posėdį atstovauti Egzily Liberalų Komitetui.

THE BALTIC CASE . . .

(Continued from Page 20)

merous documented memorandums which the Baltic diplomatic representatives submitted to the United Nations and oral demarches which they made on their visits to presidents of successive General Assemblies did not lead to the Baltic problem being put on the agenda of the United Nations.

The present Secretary of State, the Hon. John Foster Dulles, once said in an article on the just recently established United Nations (*Foreign Affairs*, Oct., 1945): "Organizations are incorporeal; they have no will, no mind, no soul. They live only through human beings who implement them." In the case of the Baltic states no such implementation of the lofty ideals of the United Nations Charter has thus far been possible since no delegation of a member state, presumably for the still prevalent "political rea-

sons," has ever come forward to their support with a request for consideration of the Baltic complaint. Indeed, so far as the Baltic states are concerned, the United Nations—at least officially—is an organization with "no will, no mind, no soul."

However, the efforts of the Baltic diplomatic representatives and their exiled leaders have not been entirely in vain. Many delegations—American, British, Chinese, Latin American—have demonstrated a thorough familiarity with many aspects of the Baltic case. The names of Lithuania, Estonia, and Latvia have been heard in the halls of the General Assembly on many occasions when the tragic example of the Baltic states was cited by those delegations, if only in rebuttal to accusations of aggression and imperialist colonialism constantly being hurled by Soviet delegates at the countries of the democratic world.

Although only as an argument in the debates, the case of the Baltic nations has been kept alive in United Nations circles. Meanwhile, it has been considerably strengthened through the investigations conducted under the chairmanship of Representative Charles J. Kersten by the Select Committee on Communist Aggression of the U. S. House of Representatives.

It is not known whether the Baltic problem will ever be brought before the United Nations. But Lithuanians, Estonians, and Latvians hope that ultimately they will not have cause to say about the United Nations what was said about the League of Nations on its last Assembly in 1946 by J. Paul Boncour of France: "It was not the League which failed. It was not its principles which were found wanting. It was the nations which neglected it. It was the Governments which abandoned it."

Musician and composer J. Bertulis, Los Angeles, Calif., left, with musician J. Žilevičius from Elizabeth, N. J., when J. Bertulis visited his friends last summer in the eastern states. J. Bertulis is celebrating his 45 anniversary this year as a choir director since the time he first assumed such duties. Throughout the years, he has prepared over 160 musical selections.

Muz. J. Bertulis, Los Angeles, Calif., (kairėje) su muz. J. Žilevičium iš Elizabeth, N. J., kai muz. J. Bertulis praėjusią vasarą lankė savo prietelius rytiniuose steituose. Muz. J. Bertulis šiais metais mini 45 metų sukaktį, kai pirmą kartą pasirodė choro dirigentu. Per tą laiką jis yra parašęs per 160 įvairių muzikos kūrinių.

CROSSES

A Powerful Novel of Intrigue and Violence in Communist-Subjugated Lithuania, Written by One of Lithuania's Master Stylists, VINCAS RAMONAS.

Illustrated, Limited Edition—Handsomely Bound—Authographed by the Translator, MILTON STARK.

Price: \$4.00

LITHUANIAN DAYS

PUBLISHERS

9204 S. Broadway

Los Angeles 3, Calif.

Richard J. Daley, right, Democratic candidate for Mayor of Chicago with Judge A. F. Wells (left), Chairman of the Chicago Chapter of the American Lith. Council.

Richard J. Daley (dešinėje), demokratų kandidatas į Chicagos burmistrus, su teis. A. F. Wells (kairėje), ALT Chicagos sk. pirmininku.

LITHUANIAN AFFAIRS IN THE AMERICAN PRESS

The New York Times, Feb. 16. Editorial "The Torch of Liberty / The Lithuanians, 3,000,000 strong at home, with 1,000,000 descendants in the United States, are part of the 70,000,000 people whom Soviet Russia has subjugated in Eastern Europe during and after the war in defiance of the Atlantic Charter, the United Nations Charter and all other wartime agreements, from Teheran to Potsdam. But, though subjugated, they have not succumbed.

"Like all other subjugated peoples, the Lithuanians, and their leaders in exile in particular, realize that liberation will not come overnight, and that until it does come resistance will exact a fearsome price in death and mass deportations. They also realize that the time for small nations as self-contained entities is over, and that they must seek salvation in a wider all-European organization. But for the present the fight for liberation must invoke all the values that go with nationhood and independence, and the observance of a national independence day is part of that struggle.

"In this struggle the subjugated peoples need and deserve the moral support of the free world, which, by extending such support, also serves itself. For, as President Eisenhower said, the masses imprisoned behind the Iron Curtain will remain potential deterrents to Soviet aggression as long as they know that the outside world has not forgotten them."

Time-Leader - Evening News, Wilkes-Barre, Pa., Feb. 16. Editorial "Outlook For Lithuania / The world cannot go on indefinitely, half slave and half free. Even though we are satisfied, which we are not, to maintain the status quo, the Reds would not be, for their aim is world conquest. They will not be content with less. They hope to put the United States, above all, in bondage like Lithuania."

Evening Herald, Shenandoah, Pa., Feb. 16, Editorial "A Tribute To Lithuania / If Lithuania's modern ordeal teaches anything it is that the liberty of a people cannot be stamped out by the tyrant."

The Catholic Standard and Times, Philadelphia, Pa., Feb. 25. Editorial "Lithuania—A Nation Crucified / Throughout this terrifying crucifixion, the Lithuanian people have remained steadfast. The strongest armament of the Lithuanians in their fight for existence has been their Catholic Faith which has been their most cherished possession for 600 years. Their faith has been the source of their strength, and they have suffered frightfully for it. Our hearts must go out to these valiant people. At last with our prayers we can help them in these terrible days of their crucifixion."

The New Britain Herald, Conn., Feb. 14. Report "Dodd Says in N. Y. Address: Soviet Secret Police Head Bitter Enemy of Lithuanians / Dodd (Congressman from Conn.) promised the Lithuanians that the United States, whose people are opposed to predatory activities 'no matter whether they are carried on by the use of force or by the threat of force' would continue to champion the rights of every people to be free and to be ruled by the government of their choice."

Chicago Daily News, Feb. 16. Editorial "Date of a Re-birth / The outlook for a country now surrounded by Red territory, as Lithuania, Latvia and Estonia are, would appear bleak indeed. But Lithuanians remember that the present date echoes a declaration of independence from Russian tyranny 37 years ago. That time the country had been under Czarist and Bolshevik tyranny for a 120 years. Yet it lived again.

The Telegram, Toronto, Ont., Can., Feb. 21. Report "Lithuanians Accuse Reds of Genocide / Dr. Kazys Pakštas referred to the spread of the Communist Empire following World War II. / If there is a World War III he believes the cause will be the division of Germany. 'You can't divide a large nation like that—it will lead to trouble. / But whatever happens to cause another war the West has some 160,000,000 potential allies behind the Iron Curtain. The peoples in Poland, Bulgaria, Yugoslavia, Ukraine and the Baltic Nations are all eager to fight off their oppressors.' "

Time, Jan. 24. "Vorkuta / Two Americans stepped through the Iron Curtain last week, free men (William Marchuk and John H. Noble). What Noble had to tell about was Vorkuta, a name that is likely to live in

infamy with Dachau and Belsen. (No histories could be more varied. The camps contain Old Bolsheviks who claim acquaintance with Lenin and Trotsky, Socialists, at least 30 **Wehrmacht** generals and several thousands of German prisoners of war, thousands of Poles, Estonians, Lithuanians and Latvians... / Dr. Joseph Scholmer, a German M.D. who spent 3½ years in the camp, attended a religious service in one of the mine pits worked by Lithuanians: 'We walked down passages that were full of people and eventually came to a disused gallery which ended in a little crypt. About 20 men had collected there. All were standing in silence: they were sunk in prayer. They felt quite safe here. No soldier who values his life would ever venture down into the pit.' / Resistance was so open that on July 22, 1953 Vorkuta Commander General Derevyanko made a speech in one troublesome barracks. A Lithuanian interrupted: 'O am sick of just working, working until I drop dead in the pit or the tundra sucks me up.' Said Derevyanko: 'You do not need freedom in order to live. As a citizen you are only on file (an expression frequently used in Soviet bureaucracy), but as a worker you live.' "

Daily Star, Toronto, Ont., Can., Feb. 21. Photos and news item " 'I'm Lithuanian, Too,' Says Nathan Phillips / A thousand Toronto Lithuanian-Canadians celebrated the 37th anniversary of the declaration of Lithuanian independence Sunday. They cheered Mayor Nathan Phillips when he said he was descended from Lithuanians on both sides of his family."

LITHUANIAN RECIPES

By Mrs. B. Šimkevičius, Los Angeles, Calif.

FANCY RYE BREAD TORTE (CAKE)

Sift together:

- 1 cup dried, ground, black rye bread
- 4 tablespoons potato flour
- 1 teaspoon cocoa
- 1 teaspoon cinnamon and cloves

Cream thoroughly - 9 egg yolks and 9 tablespoon sugar. Add dry ingredients gradually.

Fold in gently - 9 egg white beaten until stiff.

Pour into well prepared cake pan. Bake quickly in moderate oven about 30-40 minutes. Cool cake slightly and remove from pan.

PLAIN TORTE (CAKE)

Sift together:

- 5 tablespoon potato flour
- 3 tablespoon flour

Cream thoroughly - 8 egg yolks and 8 tablespoons sugar. Add 1 teaspoon grated lemon rind. Add dry ingredients gradually.

Fold in gently - 8 egg whites beaten until cake stiff.

Pour into well prepared cake pan. Bake in slow oven about 25 minutes. Cool cake slightly and remove from pan.

To insure tastiness of cake, moisten lightly with sweetened water and lemon juice, smear with rich cream. Icing may be chocolate or lemon, according to taste.

Naujieji Lietuvių Namai Londone, lietuvių centras Anglijoje, ½ Ladbroke Gardens, London, W.11.

New Lithuanian Home in London, a Lithuanian cultural center in England, ½ Ladbroke Gardens, London, W. 11.

LIETUVIU RADIO PROGRAMOS

Chicago, Ill.

Sophie Barcus Radio Hours

Chicago - WGES - 1390 kilocycles

Mo. - Fri. 8:45 - 9:30 A. M.

Sat. - 8:30 - 9:30 A. M.

Mondays (Lietuviškos vakaruškos)

7:00 - 8:00 P. M.

Sophie Barcus, 7121 So. Rockwell,

Chicago 29, Ill. - Tel. 42413

MARGUTIS - Kasdieninė Lietuvių Radijo Programa

Cicero - Chicago — WHFC — 1450 kilocycles

Programa kiekvieną vakarą 9:15 val.

Ketvirtadieniais dvi programos: 7:00 ir 9:15

Sekmadieniais 1:00 p. m.

Vedėja - Lilija Vanagaitienė

Margutis - 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Telef. GROvehill 6-2242

The Saltimieras Lithuanian Show

Chicago WGES - 5000 Watt - 1390 kc

Monday thru Friday from 8:00 to 8:30 P. M.

No recordings - Live talent only

Paul B. Šaltimieras, Director

6801 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill.

Telephone Financial 0650

New Britain, Conn.

"Tėvynės Garsai"

New Britain, Conn., WKNB 840 kil.

Girdima kiekvieno sekmadienio rytą

nuo 10:30 iki 11:00 val.

Programos vedėjas Vl. Plečkaitis

439 Stanley St., New Britain, Conn.

Baltimore, Md.

Lietuvių Melodijos Valandėlė

Baltimore, Md. - WBMD - 750 kilocycles

Sekmadieniais 12:30 - 1:00 vidurdienį

Šios programos vedėjai: Albertas Juškevičius, 4515

Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.,

Phone Tuxedo 9-8693;

Kęstutis Laskauskas, 809 Scott St., Baltimore 30, Md.

Phone SARatoga 7-7963.

So. Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos lietuvių kultūrinė radijo programa

Boston 15, Mass - WBMS - 1090 kilocycles

Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu

Vedėjas - P. Viščinis

31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.

Tel. Brockton 8-1159-R

Lietuvių Radio Korp. Programa

Boston, Mass. - WBMS - 1090 kilocycles

Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 val. per pietus

Muzika, dainos ir Magdūtės pasaka

Direktorius S. Minkus

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO. 80489

Brooklyn, N. Y.

Lithuanian Radio Program

Brooklyn, N. Y. - WWRL - 5000 kilocycles

Programos pradžia kiekvieną

šeštadienį (Saturday) 1 val. 30 min. po pietų

Joseph Ginkus, Director

495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. - Tel. EV. 4-9293

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Klubas

gimtojo žodžio ir lietuviškosios muzikos

programą transliuoja kiekvieną penktadienį

7:30 iki 8:15 per WDOK, banga 1260

Klubo pirmininkas Juozas Stempužis, 1152 Dallas Rd.,

telef. SW 1-2245

Programos vedėjas Balys Auginas, 1359 E. 94th St.,

telef. CE 1-5904

Detroit, Mich.

"Baltic Melodies"

Detroit - WJLB - 1400 kilocycles

Saturdays 8:30 - 9:15 P. M.

Director Helen Rauby

16926 Pinehurst, Detroit 21, Mich.

Telephone UNiversity 1-1072

"Lithuanian Melodies"

Ann Arbor - WPAG - 1050 kilocycles

Sundays 1:00 - 1:30 P.M.

Director Ralph Valatka

15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich.

Telephone BRoadway 32224

Toronto, Ont., Canada

Tėvynės Prisiminimai

CHUM - 1050 banga - Toronto, Ont., Canada

Šeštadieniais nuo 3 val. iki 4:15 po pietų

Programos vedėjas J. R. Simanavičius, 77 Salem Ave.,

Toronto, Ont., Telefonas OL - 1274

Los Angeles, Calif.

Lithuanian Melody Hour

KOWL - 1580 kilocycles - Santa Monica, Calif.

Saturdays - 10:00 - 10:30 A. M.

Direktorius Bruno Gediminas, 1827 1/2 N. Western Ave.,

Los Angeles 27, Calif. Phone HO. 9-4150

Reikalų vedėjas - George Rudelis, 5027 Zelzak St.,

Encino, Calif.

Programos vedėjas - Bronius Dūda, 1315 McCollum St.,

Los Angeles 26, Calif.; Phone DU. 2-1595

New York - New Jersey

"Lietuvos Atsiminimų" Radijo Valanda

girdima kiekviena šeštadienį, 4:30 - 5:30 val. popiet

iš New Yorko stoties WEVD - 1330 kil., ir 97.9 meg. (FM)

Direktorius - Jokūbas J. Stukas

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa

Bendruomenės Balsas

Philadelphia, Pa. - WDAS - 1400 kilocycles

Programa sekmadieniais nuo 3 val. 30 min. po pietų

iki 4 val.

Duoda kultūrinės bei politinės apžvalgas, žinias,

muziką, skelbimus.

Visais reikalais rašyti:

Mr. B. Raugas, 517 Greenwich St., HO. 74178

Pusvalandžius redaguoja: J. Janulaitis, K. Kazlauskas,

A. Klimas, V. Muraškauskas, B. Raugas, J. Skladaitis

ir A. Šileika.

Pittsburgh, Pa.

Lithuanian Catholic Hour

Pittsburgh Pa., - WLOA - 1550 kilocycles

Sundays - 1:30 - 2:00 P. M.

Produced by Knights of Lithuania

Pittsburgh District

WLOA, Braddock, Pa.

Young Lithuanians of Pittsburgh Radio Program

Pittsburgh, Pa. — WHOD - 860 kilocycles

Sekmadieniais nuo 4:30 iki 5:00 P. M.

Direktorius J. Žilinskas, 2200 Sarah St., Pittsburgh

3, Pa.

Dir. pav. K. Pukas, 1503 Electric Ave., East Pitts-

burgh, Pa.

Programos vedėjas Pranas Saldukas, 5523 Howe Street

(Shadyside), Pittsburgh, Pa.

"YOUR FAVORITE LITHUANIAN AND AMERICAN

MELODY HOUR"

Pittsburgh, Pa. - WHOD - 860 kilocycles

Šeštadieniais nuo 6:00 iki 6:30 P. M.

Produced by: Pranas Saldukas, Jurgis Žilinskas, and

Kostas Pukas.

Rochester, N. Y.

Lietuvių Radijo Klubas

Rochester, N. Y. - WHEC - 1460 kilocycles

Programa transliuojama kiekvieną sekmadienį

9:00 iki 9:30

Pirm. Pranas Saladžius, 309 Alphonse St.

Sekr. Pranas Puidokas, 38 St. Jacob St.

Kas. Albinas Apanavičius (Apton), 349 Bernard St.

Vald. narys Valerijonas Vitkus, 787 Hudson Ave.

Programos vedėjai: P. Armonas, A. Ciemenis, H.

Žemelis ir V. Zmuidzinas.

Waterbury, Conn.

"Lithuanian Memories"

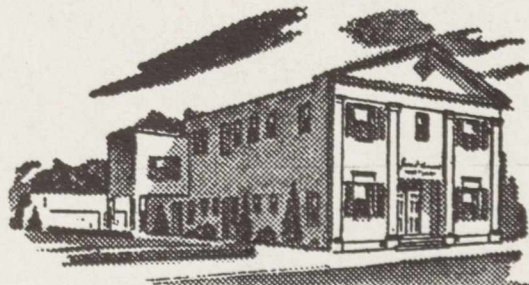
Waterbury - WWCO - 1240 kilocycles

Saturdays - 6:35 to 7:30 P. M.

Director Dr. M. J. Colney

148 Grand St., Waterbury 5, Conn.

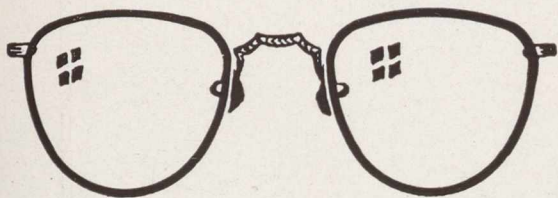
Lietuviams patarnauja jau 25 metus

JONES & HAMROCK MORTUARY

731 W. WASHINGTON BLVD. LOS ANGELES 18

PROSPECT 6091

EYES EXAMINED

GLASSES FITTED

DR. MICHAEL HOLLINGER

Optometrist

329 W. FIFTH STREET, LOS ANGELES, CAL.

Phone MUtual 1056

Pirma Lietuvių Įstaiga Los Angeles

COWLEY & CASPER

Laidotuvių Namas

935 W. Washington Blvd.

PR. 1061

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC. FOUNTAIN, MICH.

JOHN ANDRULIS, President

ANGIE ANDRULIS, Vice-President

Gaminami tikri ir nepaprastai skanūs
lietuviški sūriai. Užsisakykite, tada patys
įsitikinsite.

HELEN'S HOUSE OF BEAUTY

HELEN MOCKUS

1722 WESTERN AVE.

Phone HO. 9-4600

HOLLYWOOD 27, CAL.

ANTHONY F. SKIRIUS

GENERAL INSURANCE AGENT

REAL ESTATE - TAX SERVICE

Office:

9204 S. Broadway

Los Angeles 3, Calif.

Phone PLymouth 4-1377

Residence:

18407 Domino, Reseda, Calif.

Phone DICKens 2-5315

LIETUVAITĖS SPAUDOS PARODOJE NEW YORKE